

Obec Slepčany

ÚZEMNÝ PLÁN
OBCE
Slepčany

NÁVRH

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE SLEPČANY – ČISTOPIS NÁVRHU

/// Návrhové obdobie:

do r. 2020

/// Dátum spracovania:

august 2009

/// Obstarávateľ dokumentácie:

Obec Slepčany

/// Poverený obstarávaním dokumentácie:

Anna Javorková

odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPP a ÚPD, reg. č. 140

/// Spracovateľ dokumentácie:

E C O P L Á N

www.ecocity.szm.sk/upn

- * územné plánovanie, urbanistické štúdie
- * posudzovanie vplyvov na životné prostredie (EIA/SEA)
- * programy hospodárskeho a sociálneho rozvoja
- * projekty zveladenia a regenerácie sídiel

/// Hlavný riešiteľ:

Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

autorizovaný architekt SKA, reg. č. 1524 AA

/// Riešiteľský kolektív, odborná spolupráca:

Urbanizmus a celková koncepcia: Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Demografia: Ing. Daniel Krajčík

Technická infraštruktúra: Ing. Juliana Kovaľková (vodné hospodárstvo), Martin Brezovský (energetika), Ing. Magdaléna Marušiaková (telekomunikácie)

Doprava: Ing. Vladimír Marušiak

Environmentálne aspekty: Mgr. Zuzana Koutná (krajinná ekológia), Jaroslav Coplák, PhD. (urbánna ekológia), Ing. Marta Copláková (poľnohospodárstvo)

Obsah

A. Textová časť

1. Základné údaje	4
1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a určenie problémov na riešenie	4
1.2 Zhodnotenie doterajšieho územného plánu a súvisiacich koncepcií	7
1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním	7
1.4 Zoznam východiskových podkladov	7
2. Riešenie územného plánu obce.	8
2.1 Vymedzenie riešeného územia.	8
2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu	9
2.3 Širšie vzťahy a riešenie záujmového územia obce	9
2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické predpoklady rozvoja obce	13
2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania	18
2.6 Návrh funkčného využitia územia obce	23
2.7 Podrobný opis návrhu funkčného využitia územia obce podľa funkčných subsystémov	29
2.7.1 Bývanie	
2.7.2 Občianske vybavenie a sociálna infraštruktúra	
2.7.3 Výroba a skladové hospodárstvo	
2.7.4 Rekreácia a cestovný ruch	
2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce	34
2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území	35
2.10 Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, civilnej ochrany obyvateľstva, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami	37
2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení	39
2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia	45
2.12.1 Doprava	
2.12.2 Vodné hospodárstvo	
2.12.3 Energetika	
2.13.4 Telekomunikačné a informačné siete	

2.13	Koncepcia starostlivosti o životné prostredie	61
2.14	Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	65
2.15	Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.	65
2.16	Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely	65
2.17	Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov	69
3.	Závazná časť riešenia	70
3.1	Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia	70
3.2	Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia	77
3.3	Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia	77
3.4	Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného technického vybavenia	78
3.5	Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrohistorických hodnôt	79
3.6	Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie, ochranu a využívanie prírodných zdrojov, ochranu a tvorbu krajiny, vytváranie a udržiavanie ekologickej stability	79
3.7	Vymedzenie zastavaného územia obce.	81
3.8	Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov	81
3.9	Plochy pre verejnoprospešné stavby, pre vykonanie delenia a sceľovania pozemkov a pre asanáciu	83
3.10	Zoznam verejnoprospešných stavieb	83
3.11	Vymedzenie častí územia pre podrobnejšie riešenie na úrovni zóny	84
B.	Grafická časť	
01.	Širšie vzťahy, M 1: 50000	
02.	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia (s vyznačením záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb, pre celé katastrálne územie), M 1: 5000	
03.	Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia, M 1: 5000	
04.	Výkres riešenia verejného technického vybavenia, M 1: 5000	
05.	Ochrana prírody a tvorba krajiny (vrátane návrhu MÚSES), M 1: 10000	
06.	Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely, M 1: 5000	

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a určenie problémov na riešenie

Dôvody obstarania územného plánu

Obec Slepčany nemá aktuálnu územnoplánovaciu dokumentáciu na úrovni obce. Stavebné a rekonštrukčné aktivity v území sa doposiaľ uskutočňovali len v minimálnom rozsahu a nekoncepčne.

Hlavným dôvodom pre obstaranie územnoplánovacej dokumentácie je pripraviť obec na očakávané rozvojové impulzy vytvorením koncepčného dokumentu, ktorý by komplexne riešil otázky rozvoja fyzického prostredia obce. Len právne záväzný dokument s jednoznačnými regulatívmi pre stavebné aktivity môže garantovať dodržiavanie princípov udržateľného rozvoja a zachovanie identity obce.

Obstaranie územného plánu obce je jednou z navrhovaných aktivít aj v rámci Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slepčany.

Za danej situácie obec Slepčany z vlastného podnetu iniciovala obstaranie územnoplánovacej dokumentácie. Na základe výsledkov verejného obstarávania služby vybrala spracovateľa územnoplánovacej dokumentácie (Ing.arch. Jaroslav Coplák, PhD. – ECOPLÁN). Obstarávanie územnoplánovacej dokumentácie v zmysle § 2a stavebného zákona zabezpečuje prostredníctvom odborne spôsobilej osoby (Anna Javorková, reg. č. 140). Proces obstarávania územného plánu obce je vzájomne koordinovaný a časovo synchronizovaný s obstarávaním územného plánu obce Nová Ves nad Žitavou. Túto skutočnosť odráža aj použitá metodika spracovania dokumentácie – v grafickej časti je zobrazená aj nadväzujúca časť katastrálneho územia obce Nová Ves nad Žitavou, vrátane návrhu riešenia.

Hlavné ciele riešenia

Cieľom Územného plánu obce Slepčany je v zmysle ustanovení § 1 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, stanovenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia činností v území. Návrhové obdobie územného plánu obce je stanovené do roku 2020.

Ciele a smerovanie rozvoja územia územný plán podriaďuje požiadavkám ochrany životného prostredia, kultúrno-historických a prírodných hodnôt územia, pričom hľadá možnosti optimálneho využitia zdrojov a rezerv územia na jeho najefektívnejší urbanistický rozvoj. Územný plán aplikuje relevantné princípy Ecocity, ktoré smerujú k naplneniu ideálu udržateľného rozvoja urbanistických štruktúr.

Nakoľko obec Slepčany má menej ako 2000 obyvateľov a požiadavky na plochy pre územný rozvoj obce sa dajú vymedziť jednoznačne, s variantným riešením rozvoja sa neuvažuje.

Ciele rozvoja obce, vyjadrujúce jej komplexnú rozvojovú stratégiu, stanovil Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slepčany, vypracovaný v roku 2007. Deklarovaným strategickým cieľom je „Zvýšiť štandard života obyvateľov prostredníctvom zvýšenia príjmov a zatriktívnením územia obce Slepčany“. K naplneniu tohto cieľa boli stanovené konkrétne opatrenia a aktivity, viazané na 6 priorít, z nich viaceré majú priestorový priemet alebo sa týkajú rozvoja fyzických prvkov prostredia a je vhodné zaoberať sa nimi aj v návrhu územnoplánovacej dokumentácie:

- vybudovanie kanalizácie a ČOV
- rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov
- úprava verejných priestranstiev, výsadba zelene
- revitalizácia parku, výsadba gaštanovej aleje
- oplotenie cintorína, rekonštrukcia domu smútku, vybudovanie parkoviska pri cintoríne a výsadba zelene
- oprava strechy objektu kultúrneho domu a obecného úradu
- rekonštrukcia technickej pamiatky Züngov
- zriadenie izby tradícií
- bývanie pre starších ľudí
- výmena autobusových zastávok
- vybudovanie verejných sociálnych zariadení
- vybudovanie inžinierskych sietí pre novú bytovú výstavbu
- zhodnocovanie odpadov, znižovanie ich množstva (aktivity v oblasti separovaného zberu), zriadenie kompostoviska
- rekonštrukcia miestneho rozhlasu a verejného osvetlenia
- rekonštrukcia budov ZŠ a MŠ (výmena okien a dverí, rekonštrukcia fasády a zateplenie), výstavba malej telocvične
- nájomné byty
- vybudovanie cyklotrás
- vypracovanie ÚPD

1.2 Zhodnotenie doterajšieho územného plánu a súvisiacich koncepcií

Obec Slepčany v súčasnosti nemá platný územný plán obce. Staršia územnoplánovacia dokumentácia bola na úrovni obce bola rozpracovaná v roku 1980 (spracovateľ: Stavoprojekt Nitra), zachovali sa z nej však len niektoré fragmenty (problémový výkres z prieskumov a rozborov, inžiniersko-geologický prieskum), chýbajú aj údaje o dopracovaní a schválení dokumentácie.

Aktuálnym a komplexným plánovacím dokumentom je program hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Relevantné ciele a navrhované opatrenia z tohto dokumentu uvádzame v predchádzajúcej kapitole.

Plánovacie podklady boli spracované aj na úrovni mikroregiónu Požitavie – Širočina. V roku 2001 bola s podporou Programu obnovy dediny spracovaná urbanistická štúdia mikroregiónu. Dokument má napriek uvedenému názvu skôr charakter strategického plánu. Priority rozvoja mikroregiónu definuje predovšetkým v oblasti cestovného ruchu – navrhuje budovanie cyklotrás, poznávacích trás, vínnej cesty, zapojenie poľnohospodárskych subjektov do aktivít pre rozvoj agroturistiky.

V roku 2005 bol pre mikroregión Požitavie – Širočina spracovaný aj program hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Podľa rozvojovej vízie by mikroregión mal byť:

- priestorom pre pohodlné bývanie svojich občanov, s dostatkom pracovných príležitostí a dostupnými občianskymi službami
- kultúrnou krajinou s kvalitným životným prostredím
- komplexom obcí s bohatým kultúrnym a spoločenským životom
- miestom pre oddych a rekreáciu, aby sa stal atraktívnym aj pre návštevníkov
- kompaktným celkom založeným na rovnocennom partnerstve a spolupráci všetkých zainteresovaných obcí

Dokument definuje 8 strategických cieľov, ktoré ďalej dekomponuje na viaceré špecifické a vecné ciele, ako aj konkrétne projektové zámery jednotlivých obcí. Pre obec Slepčany sú naplánované nasledujúce zámery:

- rekonštrukcia námestia v obci
- budovanie oddychovej zóny v okolí minigolfového ihriska (nie je aktuálne)
- rekonštrukcia miestnych komunikácií, rekonštrukcia a výstavba nových chodníkov
- odkanalizovanie dažďovej vody na Brezovej ulici
- vybudovanie oddychovej zóny v okolí polyfunkčného športového areálu
- rekonštrukcia objektu školy
- rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci
- rekonštrukcia stavidla na rieke Žitava
- zmena účelu pôvodného objektu pekárne na izbu tradícií
- výstavba obecnej bytovky
- vybudovanie zariadenia sociálnej starostlivosti v obci

1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

Navrhované riešenie je v súlade s cieľmi, deklarovateľnými v zadaní. Súčasne sleduje naplnenie požiadaviek na riešenie, uložených v zadaní.

Zadanie k ÚPN obce Slepčany bolo prerokované v zmysle §20 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 50/1976 Zb. (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Výsledok prerokovania bol zhrnutý v Správe o prerokovaní zadania územného plánu obce Slepčany a vyhodnotení pripomienok. Zadanie bolo posúdené Krajským stavebným úradom v Nitre a následne schválené uznesením obecného zastupiteľstva v Slepčanoch č. 6 zo dňa 26. septembra 2008.

1.4 Zoznam východiskových podkladov

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Atlas SSR, Bratislava: SAV a SÚGK, 1980
- Krajinná štruktúra a ÚSES okresu Nitra, Bratislava : Aurex, 1998
- Program odpadového hospodárstva obce Slepčany do roku 2005
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slepčany, 2007
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mikroregiónu Požitavie - Širočina, 2005 (Ing. Jarábková a kol.)
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Nitra, Bratislava : Aurex, 1993
- Slepčany v minulosti a dnes 1165 – 1995 (V. Godálová)
- Územný plán VÚC Nitrianskeho kraja v znení zmien a doplnkov z r. 2004 a 2007, Aurex, 1998
- Urbanistická štúdia mikroregiónu Požitavie – Širočina, Regio Nitra, 2001
- Zámer EIA – Veterný park Vráble, Envis, 2007
- Zámer EIA – Región Vráble – odvedenie a čistenie odpadových vôd a zásobovanie pitnou vodou, Envigeo, 2007

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

2.1 Vymedzenie riešeného územia

Geografický opis územia

Obec Slepčany (okres Zlaté Moravce, Nitriansky kraj) leží na nive a terase rieky Žitavy, ako i na Žitavskej a Hronskej pahorkatine. Reliéf je mierne zvlnený až pahorkatinný, s nadmorskou výškou v rozmedzí od 150 až 210 m.n.m., stred obce je vo výške 160 m.n.m.

Z geomorfologického hľadiska sú v riešenom území zastúpené tri podcelky – Žitavská pahorkatina, Žitavská niva a Hronská pahorkatina. Rovinný reliéf reprezentuje Žitavská niva. Prebieha v severojužnom smere pozdĺž rieky Žitavy; v danom území je široká 1 – 2 km a má nadmorskú výšku 150 – 154 m.n.m. Zo západu Žitavskú nivu ohraničuje Žitavská pahorkatina, z východu Hronská pahorkatina. Oproti okolitej rovine predstavujú pahorkatiny sústavu mierne vyzdvihnutých, diferencovaných krýh. V týchto častiach katastrálneho územia je reliéf pahorkatinný s nadmorskou výškou do 210 m.n.m. Sklon reliéfu je 3 až 7°, sklonitosť niektorých svahov je väčšia – 7 až 12°. Prevažuje východná a západná orientácia svahov.

Žitavskú nivu tvoria štvrtohorné riečne nánosy rieky Žitavy, ležiace na pliocénnych íloch a pieskoch. Žitavskú pahorkatinu budujú pliocénne pestré íly a piesky, vzácne štrky, prekryté štvrtohorným sprašovým pokrovom. Hronská pahorkatina je budovaná ílmi, pieskami a štrkami. V ich nadloží vystupujú riečne terasové štrky s niekoľkometrovým pokrovom spraší, lokálne i eolických pieskov. Spraše a sprašové hliny pokrývajú neogénne sedimenty.

Hydrologicky patrí dotknuté územie a jeho širšie okolie do povodia rieky Nitry. Vodné toky v danom území sú odvodňované riekou Žitava, ktorá riešeným územím preteká v smere severovýchod-juhozápad v dĺžke 4 km. Katastrom obce preteká aj potok Drevenica, ktorý je pravostranným prítokom rieky Žitava a Čerešňový potok – ľavostranný prítok Žitavy. Medzi Čerešňovým potokom a Žitavou bol v minulosti vybudovaný kanál pre pohon vodných mlynov a zásobovanie jazierok v parku. V súčasnosti nie je dotovaný vodou a koryto je vyschnuté. Na Čerešňovom potoku je v k.ú. Slepčany a Vieska nad Žitavou vodná nádrž Slepčany s plochou 70 ha a objemom 1,4 mil. m³.

Podľa klimatického členenia Slovenska (Atlas SSR, 1980) patrí územie do teplej oblasti, mierne suchej, s miernou zimou s priemernou teplotou vzduchu 9–10 °C. Najteplejším mesiacom je júl (priemerne 18,7 °C) a najchladnejšími mesiacmi sú január a február (–1,8 °C). Priemerné ročné úhrny zrážok sú od 550 do 650 mm.

Územie je odlesnené a intenzívne poľnohospodársky využívané. Lesné plochy boli takmer úplne nahradené ornou pôdou, na ktorej sa vyskytuje vegetácia poľnohospodárskych monokultúr. Menšie plochy lesa sa zachovali v lokalite Slepčanský háj na východnom okraji katastrálneho územia obce, na svahu Hronskej pahorkatiny. Nelesná drevinová vegetácia sa vyskytuje vo forme remízok, pásov zelene pozdĺž toku, poľných ciest a medzí.

Hranice riešeného územia

Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. katastrálnym územím obce. Katastrálne územie je celistvé, má kompaktný tvar, s maximálnou dĺžkou 5 x 3 km. Celková výmera katastrálneho územia je 935,19 ha. Pri počte obyvateľov obce 878 dosahuje hustota osídlenia 93,9 obyvateľov na km², čo je pod celoštátnym priemerom (110 obyv./ km²).

Hranice katastrálneho územia prebiehajú zväčša poľnohospodárskou pôdou bez zreteľných ohraničujúcich prvkov, na menších úsekoch tvoria katastrálne hranice poľné cesty. Vodné toky ani morfológické štruktúry reliéfu sa ako ohraničujúce prvky neuplatňujú.

Katastrálne územie obce Slepčany hraničí s katastrálnymi územiami 6 obcí:

- k. ú. Vieska nad Žitavou – na severe
- k. ú. Červený Hrádok – na východe
- k. ú. Nevidzany – na východe
- k. ú. Nová Ves nad Žitavou – na juhu
- k. ú. Malé Chyndice – na západe
- k. ú. Malé Chraštany (m.č. obce Beladice) – na severozápade

V katastrálnom území obce sa okrem hlavnej sídelnej jednotky nenachádzajú iné sídelné formy.

Zastavané územie zahŕňa pozemky zastavaných plôch s príslušnými záhradami. Súčasťou zastavaného územia je aj výrobný areál na okraji obce. Zastavané územie je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990.

2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu

V záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Nitrianskeho kraja, vyhlásenej Nariadením vlády SR č. 188/1998, v znení zmien a doplnkov č. 1 a 2 z rokov 2004 a 2007, sú určené niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí, ako aj konkrétne požiadavky vzťahujúce sa na riešené územie:

V oblasti usporiadania územia osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry:

- (1.2) formovať ťažiská osídlenia na celoštátnej, nadregionálnej a regionálnej úrovni prostredníctvom regulácie formovania funkčnej a priestorovej štruktúry jednotlivých hierarchických úrovní centier osídlenia a príslušných vidieckych sídiel a priestorov, podieľajúcich sa na vzájomných sídelných väzbách v rámci daného ťažiska osídlenia, uplatňujúc princípy dekoncentrovanej koncentrácie
- (1.13) podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvorenia rovnocenných životných podmienok obyvateľov

V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky:

- (2.6) vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckej turistiky a jej formy agroturistiky
- (2.7) lokalizovať potrebnú vybavenosť do obcí ležiacich v blízkosti rekreačných cieľov, do voľnej krajiny umiestňovať len tú vybavenosť, ktorá sa viaže bezprostredne na uskutočňovanie činností závislých na prírodných danostiach

V oblasti rozvoja sociálnej infraštruktúry:

- (3.1) rozvíjať školstvo na všetkých stupňoch, dobudovať absentujúcu materiálo-technickú základňu, optimálne riešiť školstvo v národnostne zmiešanom území

V oblasti poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva:

- (4.1) rešpektovať pri ďalšom rozvoji poľnohospodársky a lesný pôdny fond ako jeden z faktorov limitujúcich urbanistický rozvoj
- (4.2) rešpektovať pri rozvoji územia ochranu trvalých kultúr vo vyhlásených vinohradníckych a chmeľových oblastiach
- (4.3) zabezpečiť protieróznú ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu prvkami vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín, v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability
- (4.7) rozširovať výmeru lesného pôdneho fondu na plochách poľnohospodársky nevyužitelných nelesných pôd a na pozemkoch porastených lesnými drevinami, evidovaných v katastri nehnuteľnosti v druhu poľnohospodárska pôda

V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a ochrany pôdneho fondu:

- (5.2) odstrániť pôsobenie stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov ÚSES
- (5.3) revitalizovať skanalizované toky, kompletizovať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšením podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií
- (5.7) realizovať výsadbu lesa v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameniskách, podporovať zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinej vegetácie (hlavne pozdĺž tokov, kanálov a ciest a v oblasti svahov Podunajskej pahorkatiny)
- (5.9) pri obnove vegetačných porastov uprednostňovať prirodzenú obnovu, dodržiavať prirodzené druhové zloženie drevín pre dané typy (postupná náhrada nepôvodných drevín pôvodnými), na maximálne možnú mieru obmedziť ťažbu veľkoplošnými holorubmi
- (5.10) rekultivácie vo vinohradníckych oblastiach citlivo zvažovať v zmysle zachovania prirodzených biokoridorov a pri veľkoplošných vinohradoch s eróziou zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkov

V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrno-historického dedičstva:

- (6.1) rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky
- (6.3) pri novej výstavbe akceptovať a nadväzovať na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifičnosti pôvodného osídlenia
- (6.6) rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne a hospodársko-sociálne celky a prírodno-klimatické oblasti

V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry:

- (8.1.3) na úseku vodných nádrží a prevodov vody zabezpečiť územnú ochranu vodárenského toku Žitavy a jeho povodia v zmysle platnej legislatívy
- (8.1.4) na úseku verejných vodovodov realizovať prívody vody a vodovodné siete v sídlach v ochrannom pásme Atómovej elektrárne Mochovce (* už realizované)
- (8.1.5) na úseku verejných kanalizácií v súlade s Konceptiou vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2005 zabezpečiť ochranu podzemných zdrojov vody a iných vôd budovaním kanalizácií a ČOV, odkanalizovanie sídiel s vybudovaným verejným vodovodom, čím sa zníži veľký podiel obyvateľstva na znečisťovaní povrchových a podzemných vôd
- (8.2.9) rešpektovať koridory jestvujúcich vedení
- (8.2.10) rešpektovať koridory súčasných plynovodov prechádzajúcich územím
- (8.2.14) utvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike

V oblasti nadradenej infraštruktúry odpadového hospodárstva:

- (9.2) uprednostňovať v odpadovom hospodárstve minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických a legislatívnych nástrojov
- (9.10) zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení na zneškodňovanie, zhodnotenie, dotriedňovanie a kompostovanie odpadov

Verejnoprospešné stavby:

- (5.2.4) prívody vody a vodovodné siete v sídlach v ochrannom pásme Jadrovej elektrárne Mochovce – prívod vody Vráble – Zlaté Moravce, Nová Ves nad Žitavou – Čierne Kľačany (* už realizované)

Záväzná časť Územného plánu veľkého územného celku Nitrianskeho kraja je záväzným podkladom pre riešenie Územného plánu obce Slepčany.

2.3 Širšie vzťahy a riešenie záujmového územia obce

Obec Slepčany má výhodnú polohu vo vzťahu k dopravným koridorom regionálneho a nadregionálneho významu – ceste II. triedy č. II/511, spájajúcej mestá Vráble a Zlaté Moravce a paralelnej železničnej trati č. 351. V blízkosti vedú aj cesty I. triedy č. I/51 Levice – Nitra a č. I/65 Nitra – Žiar nad Hronom. Uvedené polohové charakteristiky predstavujú značný potenciál budúceho rozvoja obce i príslušného regiónu.

Na základe územno-správneho členenia patrí do okresu Zlaté Moravce a Nitrianskeho kraja. Okres Zlaté Moravce má rozlohu 521 km² a 43 622 obyvateľov. Vznikol odčlenením od okresu Nitra po zmene územnosprávneho členenia v roku 1996.

Obec je situovaná v južnej časti okresu, na hranici s okresom Nitra, na pozitavskej regionálnej sídelnej osi. Podľa KÚRS a ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja leží na okraji nitrianskeho ťažiska osídlenia celoštátneho až medzinárodného významu. Mesto Nitra (85 742 obyv.) je od obce Slepčany vzdialené 34 km západne, najbližšími mestami sú okresné mesto Zlaté Moravce (11 km, 13 554 obyv.) a Vráble (9 km, 9470 obyv.). Vo vzdialenosti do 50 km sa nachádzajú aj ďalšie stredne veľké mestá – Levice a Nové Zámky.

Mesto Nitra je strediskom pre obyvateľov spádového územia z hľadiska dochádzky za občianskou vybavenosťou – majú tu sídlo zariadenia vyššej občianskej vybavenosti (administratíva, školstvo, zdravotníctvo). Je významným cieľovým miestom dochádzky za prácou a po etablovaní nových výrobných podnikov sa ponuka pracovných príležitostí ďalej rozširuje. Okresné mesto Zlaté Moravce v období strediskovej sústavy osídlenia plnilo funkciu strediska obvodného významu a koncentrovalo niektoré zariadenia občianskej vybavenosti – základné a stredné školy, zdravotnícke zariadenie. V rámci ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja je klasifikované ako regionálne centrum.

Okrem väzieb na uvedené mestá ako regionálne a nadregionálne centrá, sa vyvinuli intenzívne medzisídelné väzby na okolité obce. Predovšetkým ide o pozitavský sídelný pás na osi Vráble – Zlaté Moravce, ktorý predstavujú obce Nová Ves nad Žitavou, Slepčany, Vieska nad Žitavou a Tesárske Mlyňany. Tieto obce v minulosti realizovali viaceré spoločné projekty, napr. plynofikáciu.

Rozvíja sa aj spolupráca na úrovni mikroregiónu Požitavie – Širočina, ktorý vznikol v roku 2000 ako záujmové združenie obcí v okolí Arboréta Mlyňany a údolia potoka Širočina. Pôvodný mikroregión vytvorili obce Čierne Kľačany, Malé Vozokany, Nemčiňany, Nevidzany, Slepčany, Tajná, Tesárske Mlyňany, Veľké Vozokany a Vieska nad Žitavou, neskôr sa rozšíril o obce Volkovce, Čaradice, Tekovské Nemce, Červený Hrádok, Choča a Nová Ves nad Žitavou.

Obec Slepčany v minulosti (70.–80. roky 20. storočia) bola klasifikovaná ako nestredisková obec. Podľa aktuálneho ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja obec nie je zaradená medzi centrá lokálneho významu, ani v Národnom strategickom referenčnom rámci SR na roky 2007–2013 nie je zaradená medzi póly rastu. Vzhľadom k nízkej koncentrácii vybavenostných

funkcií a blízkosti väčších obcí, nemá obec Slepčany vlastné záujmové územie, ale je súčasťou záujmového územia viacerých miest a obcí.

Historicky podmienená je však úzka spolupráca so susednou obcou Nová Ves nad Žitavou, navyše severná časť zastavaného územia obce Nová Ves nad Žitavou hraničí s katastrálnym územím obce Slepčany. Z tohto dôvodu bol zvolený postup vzájomne koordinovaného a časovo synchronizovaného spracovania územných plánov obcí Slepčany a Nová Ves nad Žitavou. Priemet navrhovaného riešenia ÚPN Nová Ves nad Žitavou je zachytený aj v grafickej časti ÚPN Slepčany.

2.4 Základné demografické údaje a prognózy

Vývoj počtu obyvateľov, prirodzený a mechanický pohyb

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

V období posledných 150 rokov miestna populácia zaznamenávala striedanie fáz úbytku a vzostupu počtu obyvateľov. Medzi rokmi 1869 a 1880 poklesol počet obyvateľov takmer o 100, následne však rástol až do roku 1930. Vtedy obdobie rastu vystriedali tri dekády stagnácie. Rast sa nakrátko obnovil po II. svetovej vojne a v roku 1960 už obec prekročila hranicu 1000 obyvateľov. Historicky najvyššiu hodnotu (1090 obyvateľov) obec dosiahla v roku 1970. Potom nasledovalo obdobie dlhodobého úbytku obyvateľov. Nastal odlev obyvateľov do priemyselných centier – Nitry, Vrábeľ, Zlatých Moraviec, Levíc. Začal sa aj negatívne prejavovať vplyv koncepcie strediskovej sústavy, na základe ktorej sa rozvoj nestrediskových obcí utlmoval. Od roku 1961 do roku 1991 poklesol počet obyvateľov o 183, čo je však omnoho miernejší pokles ako v prípade susednej obce Nová Ves nad Žitavou. V 90. rokoch sa pokles počtu obyvateľov spomalil. Od polovice 90. rokov stagnuje, pričom osciluje okolo hodnoty 860 obyvateľov, pri značných medziročných výkyvoch. V posledných 2 rokoch došlo dokonca k výraznejšiemu nárastu počtu obyvateľov a rast bol zaznamenaný aj v rokoch 2000 a 2002.

Z hľadiska prirodzeného pohybu obyvateľstva, vyjadreného prirodzeným prírastkom, resp. úbytkom, od roku 1996 počet zomrelých obyvateľov s výnimkou rokov 2002 a 2005 prevyšoval počet narodených detí. V rokoch 1996 – 2006 bol súhrnný pomer počtu narodených a zosnulých 68 : 118. Problém prirodzeného úbytku je dôsledkom razantného poklesu miery natality, čo súvisí s celkovými spoločenskými a sociálnymi zmenami. Treba poznamenať, že situácia je priaznivejšia ako v susednej obci Nová Ves nad Žitavou a miera reprodukčnej vitality po roku 2000 vykazuje náznaky stabilizácie a výhľadovo aj mierneho rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou.

Obec v období 1996 – 2005 zaznamenala kladnú migračnú bilanciu (171 prisťahovaných : 116 odsťahovaných), vďaka čomu bol počet obyvateľov v uvedenom období relatívne

stabilný. Počet odhlásených z trvalého pobytu bol oproti počtu prihlásených v danom období vyšší len v rokoch 1997 a 2001.

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2006

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.	Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	633	1991	903
1880	541	1996	871
1890	664	1997	859
1900	759	1998	862
1910	815	1999	858
1921	871	2000	867
1930	960	2001	848 (846 – ŠÚ)
1940	974	2002	859
1948	971	2003	854
1961	1086	2004	847
1970	1090	2005	869
1980	982	2006	878

Zdroj: PHSR, údaje obce

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ podľa údajov z roku 2006 dosahuje hodnotu 66, pričom od roku 2001 sa mierne znížil (74). Podľa všeobecnej interpretácie, až hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Pre porovnanie, priemerný index vitality celého Nitrianskeho kraja je 87.

Vďaka priaznivej polohe obce na perspektívnych osiach hospodárskeho rozvoja Nitra – Levice (resp. Nitra – Banská Bystrica), ako aj v blízkosti miest so značným, no dosiaľ plne nevyužitým rozvojovým potenciálom (Vráble, Zlaté Moravce), možno v budúcnosti očakávať posilnenie rozvojových impulzov. Najmä obce v blízkosti miest, v rámci ich suburbanizačného pásma, budú profitovať z migračných prírastkov.

Z analýzy vyplýva, že v súčasnosti je možné uvažovať s ustálením, prípadne i miernym rastom počtu obyvateľov. Podľa optimistického variantu by do roku 2020 mohla populácia presiahnuť 1000 obyvateľov.

Skutočný potenciál obce získavať nových obyvateľov migráciou bude vo veľkej miere závisieť od globálnych vývojových tendencií vo svetovej ekonomike a lokalizačných faktorov, dosahu hospodárskej krízy na investičnú aktivitu súkromného sektora, ale tiež od samotnej obce, jej rozvojovej politiky, udržania a zlepšenia kvality života v obci, ponuky služieb, odstránenia deficitov infraštruktúry. Pristahovanie mladších vekových skupín vo fertilmom veku by pre obec malo pozitívny prínos z hľadiska omladenia populácie a zvýšenia jej reprodukčnej vitality. V budúcnosti by mohlo dokonca dôjsť aj k obnoveniu prirodzeného prírastku.

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vekových skupín a podľa pohlavia

	2001	2006
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	846	878
z toho muži	394	400
z toho ženy	452	478
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	145	136
Počet obyvateľov v produktívnom veku (M 15-59, Ž 15-54)	500	537
z toho muži	257	278
z toho ženy	243	259
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku (M>60, Ž>55)	195	205
z toho muži	69	
z toho ženy	126	

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001, Štatistický úrad 2006

Tab.: Vývoj počtu narodených, zosnulých, prihlásených, odhlásených v rokoch 1996-2006

Rok	narodení	zosnutí	prihlásení	odhlásení	bilancia
1996	8	11	18	15	0
1997	8	14	5	11	-12
1998	7	12	17	9	+3
1999	7	15	13	9	-4
2000	2	10	28	11	+9
2001	4	13	14	17	-12
2002	9	7	22	13	+11
2003	6	11	11	11	-5
2004	6	15	16	14	-7
2005	5	4	27	6	+22
2006	6	6	n	n	+9

Zdroj: PHSR, Štatistický úrad 2006

Skladba obyvateľov podľa národnosti, vierovyznania, vzdelania

Obyvateľstvo je slovenskej národnosti. Slováci podľa údajov z roku 2001 tvoria 98 % obyvateľov.

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva tiež homogénna. Až 93,3% všetkých obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi. V porovnaní s celoslovenským priemerom je miera religiozity vysoká. Podiel obyvateľov bez vyznania je len 1,65 %, pričom v rámci mikroregiónu Požitavie–Širočina je takmer dvojnásobne vyšší (2,74 %).

Úroveň dosiahnutého vzdelania obyvateľstva je v porovnaní s ďalšími vidieckymi obcami mikroregiónu Požitavie–Širočina priaznivejšia, nedosahuje však parametre charakteristické pre mestské obyvateľstvo. Percentuálny podiel vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov je 5,91 % (v mikroregióne len 3,44 %). Naopak, nižší je podiel obyvateľov so základným

vzdelaním – 20,92 % (v mikroregióne 27,05 %).

Podľa rodinnej charakteristiky patrí obec Slepčany medzi zmiešané obce. Na pretrvávanie tradičných rodinných modelov poukazuje najmä vysoký podiel úplných rodín. Naopak, s modernými modelmi korešponduje veľmi nízky podiel spoločne bývajúcich domácností (porovnateľný s mestom Vráble).

Tab.: Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Národnosť	slovenská	maďarská	česká	iná
	816	6	3	19

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Tab.: Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícke	evanjelické	ostatné	bez vyznania	nezistené
	789	2	4	14	37

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Tab.: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Dosiahnuté vzdelanie	spolu	muži	ženy
Základné	177	46	131
Učňovské (bez maturity)	206	131	75
Stredné odborné (bez maturity)	14	8	6
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	31	19	12
Úplné stredné odborné (s maturitou)	145	63	82
Úplné stredné všeobecné	41	14	27
Vyššie	3	2	1
Vysokoškolské 1. stupňa (bakalárske)	1	0	1
Vysokoškolské 2. stupňa (magisterské)	48	20	28
Vysokoškolské 3. stupňa (doktorandské)	1	1	0
Ostatní bez udania školského vzdelania	24	12	12
Ostatní bez školského vzdelania	0	0	0
Deti do 16 rokov	155	70	85

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Tab.: Ukazovatele rodinnej charakteristiky obce

Podiel na celku domácností	% úplných rodín	% neúplných rodín	% viacdet. rodín (3 a viac)	% podiel detí na celku	% spoločne bývajúcich domácností
	50,8	3,3	10,7	23,0	18,9

Zdroj: Atlas obcí Slovenska podľa rodinných a demografických charakteristík, 1996

Ekonomická aktivita obyvateľov

Podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov na celkovom počte obyvateľov (48 %) kopíruje celoštátny priemer a je vyšší oproti obciam mikroregiónu Požitavie–Širočina (46,8 %).

Podľa údajov z roku 2001 obyvatelia nachádzali uplatnenie hlavne v priemyselnej výrobe (27,1 %). Vo verejnej správe pracuje 7,91 %, v školstve 7,67 %, vo veľkoobchode a maloobchode 5,99 % v doprave 5,52 % obyvateľov. V súčasnosti je podiel obyvateľov zamestnaných v poľnohospodárstve minimálny a predstavuje len 4,3 % pracujúcich obyvateľov.

Územie vymedzené trojuholníkom miest Zlaté Moravce – Vráble – Levice bolo v minulosti v rámci západného Slovenska regiónom s najvyššou mierou nezamestnanosti. Kritická situácia nastala začiatkom 90. rokov, kedy viaceré tradičné podniky v týchto mestách (Calex Zlaté Moravce, Tesla Vráble) zápasili so štrukturálnymi problémami, sprevádzanými masívnym prepúšťaním. Až v posledných rokoch dochádza k oživeniu hospodárstva v regióne v dôsledku budovania priemyselných parkov.

Miera evidovanej nezamestnanosti v obci Slepčany kulminovala v roku 2001, kedy dosahovala 22 %. Neskôr však prudko klesala a v roku 2005 predstavovala len polovicu z tohto počtu (11,75 %). Rekordný medziročný pokles nastal v roku 2006 – miera nezamestnanosti poklesla na 2,88 %, čo predstavuje úroveň tzv. prirodzenej nezamestnanosti. V dôsledku hospodárskej krízy však od začiatku roku 2009 dochádza k opätovnému nárastu nezamestnanosti.

V obci je spolu vytvorených asi 80 stálych pracovných príležitostí, zväčša u miestnych podnikateľských subjektov. Časť pracovných miest je vo verejnom sektore – zamestnanci obecného úradu, základnej a materskej školy.

V súčasnosti je najvýznamnejším miestnym zamestnávateľom poľnohospodársky podnik SHR G-Progres s 21 zamestnancami. Pred rokom 1989 však integrované poľnohospodárske družstvo JRD Úspech vytváralo spolu až 730 pracovných miest v obciach Slepčany, Nová Ves nad Žitavou, Chyndice a Beladice.

Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2001 pracovalo vo verejnom sektore 138 obyvateľov, v súkromnom sektore 167 obyvateľov. Počet pracovných príležitostí v obci neuspokojuje dopyt miestneho obyvateľstva. Za prácou odchádzalo 251 obyvateľov, čo z počtu pracujúcich predstavovalo až 76 %. Väčšina obyvateľov odchádza za zamestnaním do miest Nitra, Zlaté Moravce, Vráble a do JE Mochovce.

Tab.: Ekonomická aktivita obyvateľov v roku 2001

Počet ekonomicky aktívnych osôb	417
z toho muži	221
z toho ženy	196
Podiel ekonomicky aktívnych (%)	48,0
Počet pracujúcich	329
z toho muži	185

z toho ženy	144
Počet nezamestnaných	71
z toho muži	33
z toho ženy	38

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Koncepcia kompozičného formovania priestoru sídla

Urbanistická štruktúra sa rozvinula pozdĺž viacerých ciest, križujúcich sa pod rozličným uhlom. Zodpovedá morfogenetickému typu hromadnej cestnej dediny, aj keď sú prítomné znaky pôvodnej ulicovky pozdĺž hlavnej cesty.

V súčasnosti plní funkciu hlavnej kompozično-organizačnej osi cesta II. triedy, prechádzajúca zastavaným územím obce v severojužnom smere (Hlavná ul.). Z kompozičného hľadiska rovnocennú os reprezentuje Žitavská ulica, ktorá sa od Hlavnej ulice odpája približne v strede obce a smeruje na východ, k Žitave.

Na styku oboch osí sa sformoval uzlový priestor v podobe menšieho námestia (rozšírenia), so sústredením dominánt, či už pôvodných (kostol), alebo novodobých (masívny objekt obecného úradu a kultúrneho domu) a ďalších zariadení občianskej vybavenosti. Kostol je najvýraznejšou dominantou výškového charakteru a je viditeľný aj z diaľkových pohľadov. Okolo tohto uzlového priestoru a na Žitavskej ul. navrhujeme ďalej profilovať centrum obce.

Neskôr sa k základnej osnove týchto ulíc pripájali ulice s novou zástavbou – Dolná, Partizánska, Lúčna, Staničná, Duklianska. Nové ulice sú priame, no nie sú zoskupené do ortogonálnej siete a nadväzujú na princíp viacsmerových línií.

Pôdorys obce je napriek divergentnej vnútornej osnove ulíc pomerne kompaktný, bez prejavov nekoordinovanej zástavby. Je determinovaný prírodnými prvkami vodných tokov. Zo západu ho fixuje Čerešňový potok, z východnej strany sa ako tangenta uplatňuje tok Žitavy, z ktorej sa tu odpája mlynský kanál. Tieto vodné toky, spolu so sprievodnou zeleňou, svojimi tvarmi reprezentujú organický kompozičný, vyjadrený meandrujúcimi líniami. Návrh nových rozvojových plôch prispieva k skompaktňaniu pôdorysu obce. Rozvojové plochy č. 2 a 3 vyplňajú nezastavanú „medzeru“, ktorá ostala pri Mlynskom kanáli.

Z hľadiska pôdorysnej formy sa ako cudzorodý prvok javí výrobný areál poľnohospodárskeho družstva, ktorý má podobu „appendixu“ v južnej časti obce. Objekty vo výrobnom areáli presahujú mierku prevládajúcej zástavby rodinných domov. Areál odporúčame rekonštruovať pri zachovaní pôvodného funkčného využitia.

Urbanisticko-architektonická štruktúra obce nesie zachované znaky typickej vidieckej jednopodlažnej zástavby. Špecifickou formou zástavby sú rodinné domy s úzkou dvoj-osovou fasádou a s pozdĺžnym radením priestorov za sebou. Táto forma zástavby sa zachovala v 2 pôvodných uliciach, ktoré reprezentujú hlavné kompozičné osi. V novších častiach prevládajú izolované rodinné domy na štvorcovom pôdoryse (Partizánska, Lúčna, Staničná, Duklianska).

Pri obnove, dostavbe a novej výstavbe je nutné rešpektovať pôvodný vidiecky charakter zástavby, vrátane výškovej hladiny a urbanistickej mierky. Cieľom je zachovať typickú siluetu zástavby. Účinným nástrojom je stanovenie regulatívu maximálnej výšky zástavby. Pomôže zachovať konzistentnosť urbanistickej štruktúry a pohľady na dominanty obce.

Tradičná architektúra je dôležitá pre udržanie historickej kontinuity a identity obce. Preto je potrebné zachovať jednotlivé objekty z pôvodnej obytnej zástavby s pamiatkovými a architektonickými hodnotami. V prípade objektov v zlom technickom stave odporúčame uprednostniť ich rekonštrukciu so zachovaním pôvodného výrazu a k ich asanácii pristúpiť len v prípadoch závažného statického narušenia konštrukcie, a objektov rušivých z prevádzkového hľadiska. Objekty nespôsobilé na trvalé bývanie z dôvodu nesplnenia hygienických štandardov je možné využiť pre rekreačné účely.

Preferovať by sa mali jednopodlažné objekty, prípadne s obytným podkrovím, 3 nadzemné podlažia prichádzajú do úvahy v prípade bytových domov. Na prekrytie domov sa odporúčajú šikmé strechy s maximálnym sklonom 45°. Oplotenie pozemkov rodinných domov by malo byť priehľadné, výška nepriehľadnej časti oplotenia v uličnej fronte by nemala presiahnuť 1,2 m. V prípade rodinných domov by súvislá zastavaná plocha jedného objektu nemala prekročiť 200 m². Odporúčaná šírka pozemkov pre samostatne stojace rodinné domy je 16 až 20 m. Výmera pozemkov izolovaných rodinných domov by mala byť 600–800 m², s prijateľným rozptylom od 400 do 1000 m². Priestorovú úsporu je možné dosiahnuť pri aplikácii radovej zástavby – šírka pozemku 10 m, plocha 300 m².

Koncepcia kompozičného formovania krajinného prostredia

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie ciest – nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení a hlavne priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Z historického hľadiska sa riešené územie nachádza v oblasti s dlhodobou roľníckou a vinohradníckou tradíciou. Pôvodná štruktúra polí a drevinovej vegetácie so sieťou poľných ciest však bola v nedávnej minulosti porušená kolektivizáciou a sceľovaním pozemkov do veľkoplošných oráčín. Krajina je až na sprievodnú vegetáciu tokov zbavená pôvodného vegetačného krytu a človekom je dlhodobo obhospodarovaná a pretváraná, čím stratila svoju prirodzenú mozaikovitosť.

V krajinnej štruktúre Žitavskej a Hronskej pahorkatiny prevažujú horizontálne prvky (polia, dopravné koridory). Terén je mierne zvltnený, vytvára údolia a nevýrazné chrby,

ktoré zmierňujú vizuálne pôsobenie vysokých objektov. Krajina sa javí pre pozorovateľa ako otvorená. V širšom okolí je dobre viditeľná silueta Zobora s dominantou vysielaca a časť chrbtu pohoria Tríbeč. Okrem Zobora je pri dobrej viditeľnosti rozpoznateľný vrch Žibrica a zrúcanina hradu Gýmeš.

Prevládajúcim krajinným prvkom aj v okolí obce Slepčany je poľnohospodárska pôda, zväčša vo forme veľkablokových honov, využívaná takmer výlučne ako orná pôda. Ide o monotónny prvok s nízkou estetickou hodnotou, taktiež jeho krajinnostabilizačná hodnota je nízka.

Pozitívnymi prvkami scenérie krajiny sú ojedinele sa vyskytujúce prvky líniovej a rozptýlenej zelene v krajine – vetrolamy, stromoradia, remízky. Tieto prvky majú v danom území prevažne líniový priestorový prejav – prvky viazané na vodný tok a poľné cesty. K pozitívnym estetickým prvkom v tomto úseku patrí meandrujúci tok Žitavy so zvyškami lužných porastov. V návrhu rešpektujeme prírodné prvky Žitava, Čerešňový potok, mlynský kanál, ktorý navrhujeme zavodniť. Vodný tok sa tak dostane do samotného zastavaného územia. Bude pretekať v pôvodnom koryte medzi navrhovanými rozvojovými plochami č. 2 a 3 s možnosťou vytvorenia atraktívnej oddychovej zóny. Revitalizáciu verejnej zelene navrhujeme aj na Žitavskej ul. a v parku pri kostole.

Súčasťou krajinného obrazu územia sú tradičné vinohrady. Tvoria úzke pruhy oddelené navzájom medzami, trávnyymi a drevinnými porastami, s ojedinelými vinohradníckymi objektmi.

Z hľadiska interpretácie vnímania krajiny podľa prítomnosti jednotlivých krajinných prvkov súčasnej krajinej štruktúry možno väčšinu územia zaradiť do kategórie neutrálne pôsobiacich prvkov (orná pôda bez vegetácie, vidiecka zástavba). Zastúpenie rušivo pôsobiacich je minimálne.

Prvkom s rušivým účinkom z hľadiska vnímania krajiny sú siluety technických zariadení – chladiace veže jadrovej elektrárne Mochovce, nad ktorými sa vytvára mohutná kopovitá oblačnosť. Tento prvok sa uplatňuje len v pohľadoch z vrcholových častí pahorkatiny. V zastavanom území a na úpätí pahorkatiny ho zakrývajú pahorky dvíhajúce sa smerom k severu, t.j. smerom k elektrárni.

V návrhu riešenia je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva nielen na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií, ale aj ako kompozičný prvok. Prvok líniovej zelene je tiež použitý za účelom priestorového fixovania navrhovanej hrany urbanistickej štruktúry a izolovanie dopravnej infraštruktúry okolitého obytného územia. Líniová zeleň by mala byť dostatočne štruktúrálna členitá a druhovo bohatá.

Ochrana kultúrno-historických hodnôt

Odzrazom významu obce v minulosti sú archeologické a kultúrno-historické pamiatky. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1165, kedy sa uvádza ako dar uhorského šľachtica opátstvu v Hronskom Beňadiku. Pôvodne tu boli to dve osady, ktorých obyvatelia sa v roku 1234 z bývalých kráľovských sluhov stali poddanými opátstva. V roku 1352 boli

už osady pomenované na Slepčany a Malé Slepčany. V roku 1565 celá obec pripadla ostrihomskej kapitule. Najvýznamnejšou historickou osobnosťou pochádzajúcou z obce Slepčany je Juraj Pohronec – Szelepchény (1595–1885), arcibiskup a miestokráľ Uhorska. Na priečelí kostola mu v roku 1995 odhalili pri výročí 400 narodenia pamätnú tabuľu.

Na území obce Slepčany sa nenachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu. Nesporné historické a kultúrne hodnoty majú viaceré architektonické pamiatky a solitéry, ktoré je potrebné zachovať a chrániť:

- kostol sv. Jána Nepomuckého, rímskokatolícky, postavený v rokoch 1880 – 81, v neoklasicistickom slohu (uvedený v Súpise pamiatok na Slovensku)
- kaplnka sv. Sebastiána
- kaplnka Panny Márie
- kaplnka sv. Jozefa z r. 1778
- socha sv. Urbana, vo viniciach
- technická pamiatka Züngov, hať so stavidlom bola postavená ostrihomskou kapitulou v roku 1911 a slúžila na zavlažovanie príľahlých rolí a lúk; v prípade sucha a počas povodní na odvádzanie vysokej hladiny vôd. Technickú pamiatku je potrebné rekonštruovať; súčasťou rekonštrukcie má byť zavodnenie mlynského kanála.

Obec Slepčany je významnou archeologickou lokalitou. Evidujú sa tu tri nálezy z praveku, stredoveku a novoveku. Z polohy Vinice je známe paleolitické osídlenie. V katastri obce sa nachádza sídlisko z doby bronzovej a doby rímskej. V intraviláne obce sa nachádzajú evidované archeologické náleziská z neskorej doby kamennej, doby bronzovej a zo staršej doby železnej. Z hľadiska ochrany archeologických nálezov a nálezísk v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku je potrebné aby investor, resp. stavebník každej stavby vyžadujúcej si zemné práce si od krajského pamiatkového úradu v jednotlivých stupňoch územného a stavebného konania vyžiadal konkrétne stanovisko ku každej pripravovanej stavebnej činnosti, vzhľadom k tomu, že stavebnou činnosťou resp. zemnými prácami môže dôjsť k porušeniu archeologických nálezov a nálezísk. V prípade nevyhnutnosti vykonať záchranný archeologický výskum ako predstihové opatrenie na záchranu archeologických nálezísk a nálezov rozhoduje o výskume podľa § 37 pamiatkového zákona Pamiatkový úrad SR.

Regulatívy priestorového usporiadania

/// Maximálny počet podlaží

Regulatív určuje maximálny počet nadzemných (resp. podzemných) podlaží a ich výškový ekvivalent v metroch (počíta sa výška nadzemnej časti objektu bez strechy a bez podkrovia, t.j. výška po strešnú rímsu). Maximálny počet podlaží je stanovený nasledovne:

- 3 nadzemné podlažia + podkrovie (= 10 m) pre celé existujúce zastavané územie a nové rozvojové plochy

Poznámka: Maximálna výška objektov neplatí pre technické vybavenie (stožiare vysielateľov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia a plôch určených pre výstavbu.

Intenzita využitia plôch

Intenzita využitia plôch je určená maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku x 100). Regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre všetky plochy s predpokladom lokalizácie zástavby jednotne:

- 40%

Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený. Pre efektívne využitie územia a kvalitnej ornej pôdy sa však odporúča, aby nebol nižší ako 15%.

Podiel nespevnených plôch

Podiel nespevnených plôch je vyjadrený ako podiel nespevnenej plochy a plochy pozemku, násobený číslom 100. Nespevnenu plochou sa rozumie zatrávnená plocha alebo záhrada, chodníky a odstavňé plochy pokryté štrkom, pieskom alebo zatrávňovacími tvárniciami. Minimálny podiel nespevnených plôch je určený len pre plochy s hlavnou funkciou bývanie – jednotne:

- 30%

Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

Plochy s obmedzeniami pre výstavbu

Plochy s obmedzeniami pre výstavbu, t.j. plochy na ktorých nie je prípustná výstavba a plochy, alebo na ktorých je výstavba obmedzená v zmysle platnej legislatívy a technických noriem, sú vymedzené nasledujúce:

- plochy v ochranných a bezpečnostných pásmach stavieb technickej infraštruktúry, najmä elektroenergetických vzdušných vedení
- plochy v ochranných pásmach ciest II. triedy a III. triedy (mimo zastavaného územia obce) a železnice
- plochy v ochrannom pásme cintorína
- plochy verejnej a vyhradenej zelene (existujúce + navrhované)
- zaplavované územie

Plochy s obmedzeniami pre výstavbu sú vymedzené vo výkrese „Komplexný výkres ...“.

2.6 Návrh funkčného využitia územia obce

Základné rozvrhnutie funkcií, prevádzkových a komunikačných väzieb v riešenom území

Obec Slepčany primárne plní obytnú funkciu, z hľadiska celého katastrálneho územia je významná aj funkcia poľnohospodárskej výroby. Zastúpené sú aj aktivity sekundárneho a terciárneho sektoru.

Prevádzkové vzťahy sú bez výraznejších problémov a kolízií. Plošný rozvoj obce determinujú viaceré limity prírodného i antropogénneho rázu, ktoré sa uplatňujú ako limity priestorovej expanzie obce (železničná trať zo západu, tok Žitavy a elektrické vedenie z východu). Návrh optimálneho funkčného a priestorového usporiadania preto musel byť optimalizovaný vzhľadom k týmto obmedzeniam. To znamená, že aj plánovaný rozvoj bude prebiehať v medziach týchto limitov.

Všetky nové rozvojové plochy priamo nadväzujú na existujúcu zástavbu a komunikačný systém. Sú priestorovo pomerne rovnomerne rozložené v rámci obce a na jej okrajoch.

Návrh rozvoja obce počíta s vyváženým rozvojom všetkých urbanistických funkcií. Najväčší dôraz však kladie na rozvoj obytnej funkcie. Nová bytová výstavba sa navrhuje z väčšej časti v hraniciach zastavaného územia obce, pričom sa využívajú disponibilné plochy nadmerných záhrad a priestorová rezerva okolo pôvodného koryta mlynskeho kanála.

Rekreačné územie predstavuje existujúci športový areál so zázemím lužného lesa pri Žitave. Využitie krajinného prostredia musí byť koordinované s požiadavkami zabezpečenia ekologickej stability územia. S rekreačnými aktivitami sa počíta vo voľnej krajine (vinohradoch), bez potreby vymedzovania plôch pre novú zástavbu. Pre výrobné funkcie slúži existujúci výrobný areál, ktorý je pomerne rozsiahly a má ešte isté rezervy pre intenzifikáciu. Nové plochy pre výrobu, v súlade s cieľom stanoveným v zadaní, preto nevyvedujeme.

Predpokladá sa tiež postupná reštrukturalizácia zástavby v centrálnej polohe (závisí od záujmu podnikateľov) z pôvodnej obytnej funkcie na zariadenia občianskej vybavenosti (predovšetkým komerčných prevádzok obchodu a služieb).

Súčasnú funkčnú využitie existujúcich zastavaných plôch je treba rešpektovať. Intenzifikácia využitia týchto plôch je prípustná v rámci záhrad rodinných domov, dostavbami a nadstavbami existujúcich objektov. Intenzifikáciu využitia možno vo väčšine prípadov dosiahnuť aj bez nárokov na dodatočné investície (nie je potrebné vybudovanie nových komunikácií ani technického vybavenia).

Určenie funkčných územných zón

Územný plán stanovuje súbor regulatívov funkčného využívania územia. Určujúcou je hlavná funkcia, ďalej podľa potreby špecifikovaná súborom doplnkového funkčného využitia a negatívne vymedzená taxatívnym vymenovaním neprípustných funkcií. Regulatívy sa vzťahujú na nové rozvojové plochy vyznačené v grafickej časti a existujúce zastavané plochy (pre prípady dostavby a zmien funkčného využitia objektov alebo areálov). Jednotlivé plochy sú priradené k tzv. funkčným územným zónam (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie).

Prevažná časť zastavaného územia, ako aj rozvojové plochy pre jeho rozšírenie, majú charakter obytného územia. Ide o plochy, ktoré sú určené pre obytné stavby a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia (garáže, základné občianske vybavenie, verejné dopravné a technické vybavenie, zeleň a detské ihriská).

Centrálna časť obce predstavuje zmiešané územie. Prevažujú obytné stavby, zastúpené sú aj zariadenia obchodu, služieb a ďalšieho občianskeho vybavenia. V rámci zmiešaného územia sú vymedzené plochy odporúčané pre funkčnú reštruktúraciu na občianske vybavenie.

Rekreačné územie reprezentuje existujúci športový areál.

Výrobné územie zahŕňa plochy a prevádzky, ktoré je nevhodné lokalizovať do obytného územia. Je zastúpené existujúcimi areálmi na východnom okraji obce.

Tab.: Prehľad navrhovaných rozvojových plôch a ich funkčné využitie

číselné označenie rozvoj. plochy	výmera v ha	funkčná územná zóna	hlavná funkcia
1	1,24	obytné územie	bývanie
2	3,69	obytné územie	bývanie
3	1,74	obytné územie	bývanie
4	1,93	obytné územie	bývanie

Regulácia funkčného využitia pre nové rozvojové plochy

/// Rozvojové plochy č. 1, 2

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v rodinných domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- bývanie v bytových domoch
- základná občianska vybavenosť (služby, maloobchodné prevádzky)

- nepoľnohospodárska výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov (remeselné prevádzky) v rámci rodinných domov
- verejná zeleň
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Neprípustné funkčné využitie:

- priemyselná a živočíšna výroba (okrem drobného chovu)
- skladové plochy a plochy technických zariadení (okrem nevyhnutného vybavenia)

Podiel hlavnej funkcie:

- minimálne 75%

Etapa výstavby:

- I. (2009 – 2015)

/// Rozvojové plochy č. 3, 4

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v rodinných domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- bývanie v bytových domoch
- základná občianska vybavenosť (služby, maloobchodné prevádzky)
- nepoľnohospodárska výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov (remeselné prevádzky) v rámci rodinných domov
- verejná zeleň
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Neprípustné funkčné využitie:

- priemyselná a živočíšna výroba (okrem drobného chovu)
- skladové plochy a plochy technických zariadení (okrem nevyhnutného vybavenia)

Podiel hlavnej funkcie:

- minimálne 75%

Etapa výstavby:

- II. (2016 – 2020)

Regulácia funkčného využitia pre existujúcu zástavbu

Existujúce obytné územie

Vymedzenie:

- existujúca obytná zástavba obce vrátane prieluk, s výnimkou plôch so špecifickou reguláciou – existujúceho výrobného a rekreačného územia

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v rodinných a bytových domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- základná občianska vybavenosť (služby, maloobchodné prevádzky)
- plochy športu
- verejná zeleň
- vyhradená zeleň, cintorín
- drobná výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov (remeselné prevádzky) v rámci rodinných domov
- trvalé trávne porasty, nelesná drevinová vegetácia, vodný tok

Neprípustné funkčné využitie:

- nepoľnohospodárska a živočíšna výroba s negatívnymi a rušivými vplyvmi (okrem drobného chovu)
- skladové plochy a plochy technických zariadení (okrem nevyhnutného vybavenia)

Podiel hlavnej funkcie:

- neurčený

Ďalšie ustanovenia:

- zachovanie plôch športu (dopravné ihrisko), verejnej a vyhradenej zelene, cintorína v pôvodnom rozsahu

Existujúce výrobné územie – plocha so špecifickou reguláciou R–A

Vymedzenie:

- existujúci výrobný a skladový areál spol. Agronatural na južnom okraji obce

Hlavná funkcia:

- **nepoľnohospodárska výroba**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- poľnohospodárska výroba, vrátane živočíšnej výroby

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- skladové plochy (logistické prevádzky) a plochy technických zariadení miestneho významu
- zariadenia na zber, zneškodňovanie a zhodnocovanie odpadu miestneho významu
- občianska vybavenosť (výrobné a remeselné služby)
- odstavné plochy

Neprípustné funkčné využitie:

- bývanie
- priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie
- logistické prevádzky nadlokálneho významu

Existujúce rekreačné územie – plocha so špecifickou reguláciou R-B

Vymedzenie:

- existujúci športový areál s komplexom krajinnej zelene pri Žitave

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **rekreačné územie**

Hlavná funkcia:

- **šport a rekreácia v krajine**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- trvalé trávne porasty, lesná vegetácia, nelesná drevinová vegetácia, vodný tok
- drobné objekty – oddychové altánky, posedenia, požičovne športových potrieb, bufet
- ihriská – tenisové, tréningové, viacúčelové
- odstavné plochy

Neprípustné funkčné využitie:

- výstavba objektov trvalého charakteru okrem existujúcich
- všetky ostatné funkcie

Regulácia funkčného využitia pre územie bez predpokladu lokalizácie zástavby

Ide o plochy poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu mimo zastavaného územia obce bez predpokladu lokalizácie zástavby. Využitie tohto územia sa riadi zásadami stanovenými v Krajinnoekologickom pláne obce Slepčany. Vymedzené boli 3 homogénne celky, tzv. krajinnoekologické komplexy s ekvivalentnými vlastnosťami krajinných zložiek, meraných špecifickými ukazovateľmi (p. Metodika SAŽP, 2001). Pre jednotlivé krajinnoekologické komplexy bolo definované vhodné, prípadne aj podmiennečne vhodné a nevhodné využitie.

Poznámka: Umiestňovanie stavieb, nevyhnutných na zabezpečenie vhodného alebo podmiennečne vhodného využitia je možné na základe dokumentácie nižšieho stupňa (platí v prípade zámeru výstavby poľnohospodárskych, ťažobných, energetických a rekreačných účelových stavieb).

KEK A

Vymedzenie / charakteristika:

- Oráčinová krajina na riečnej nive. Zahŕňa centrálnu časť katastrálneho územia, 1 – 2 km širokú nivu rieky Žitava, s výnimkou zastavaných plôch. Ide o akumuláciu roviny na fluviálnych štrkopieskoch a náplavových hlinách, s teplou suchou nížinnou klímou. Z pôd v území dominujú fluvizeme. Komplex je takmer celý intenzívne poľnohospodársky využívaný, pričom dominuje orná pôda, zastúpené sú však aj prvky zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia.

Vhodné využitie:

- poľnohospodárska výroba na ornej pôde, trvalé trávne porasty, vodné toky, lesné hospodárstvo (bez holorubov), nelesná drevinová vegetácia

Podmiennečne vhodné využitie:

- zariadenia a stavby technickej vybavenosti, vrátane energetických zariadení na zhodnocovanie obnoviteľných zdrojov energie

KEK B

Vymedzenie / charakteristika:

- Oráčinová krajina na svahoch pahorkatiny, miestami s prejavmi erózie. Komplex zahŕňa časti katastrálneho územia ohraničujúce nivu rieky Žitava (KEK–A) z oboch strán; na západe Žitavskou pahorkatinou a na východe Hronskou pahorkatinou. Komplex má reliéf pahorkatinný, s teplou suchou nížinnou klímou, prevažne s ľahkými hnedozemnými pôdami, ktoré sú náchylné na pôsobenie veternej erózie. Komplex je veľmi intenzívne poľnohospodársky využívaný výlučne ako orná pôda. Z dôvodu nízkeho zastúpenia prvkov ekologickej stability je potrebné navrhnuť a dobudovať prvky MÚSES.

Vhodné využitie:

- poľnohospodárska výroba na ornej pôde, trvalé trávne porasty, vodné toky, lesné hospodárstvo (bez holorubov), nelesná drevinová vegetácia, vodné toky a plochy

Podmienečne vhodné využitie:

- rekreačné využitie krajiny

KEK C

Vymedzenie / charakteristika:

- Krajina s trvalými kultúrami – časti pahorkatiny s vhodnou expozíciou pre pestovanie viniča. Väčšinu KEK–C aj v súčasnosti tvoria plochy tradičných maloblokových viníc.

Vhodné využitie:

- trvalé kultúry – vinohrady na malých honoch, ovocné sady, záhrady, nelesná drevinová vegetácia, lesné plochy, trvalé trávne porasty

2.7 Podrobný opis návrhu funkčného využitia územia obce podľa funkčných subsystémov

2.7.1 Bývanie

Bývanie je hlavnou funkciou v riešenom území. Bytový fond tvorí takmer výlučne tradičná zástavba rodinných domov. Ide zväčša o jednopodlažné izolované rodinné domy. Dva bytové domy sú na severnom okraji obce, na Staničnej ul. V poslednom období sa vybudovali aj radové bytové domy – na Žitavskej ul.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu 3,18, čo korešponduje s priemerom za SR (3,21), ale je podstatne nižšia ako priemer za okres Zlaté Moravce (3,61). Štandard bytového fondu z hľadiska vybavenosti výraznejšie nezaostáva za priemernými ukazovateľmi za okres Zlaté Moravce, z hľadiska jednotkových plošných výmer je porovnanie pre obec Slepčany dokonca priaznivejšie.

Neuspokojivé kvalitatívne parametre bytového fondu v obci odráža aj zastúpenie jednotlivých kategórií bytov: 59,6 % bytového fondu patrí do najvyššej 1. kategórie (priemer za SR je 77,8%), 18,9 % bytov do 2. kategórie (priemer za SR je 11,8%), 4,5 % bytov do 3. kategórie (priemer za SR je 2,9%) a až 17 % bytov do 4. kategórie (priemer za SR je 7,5%).

Neobývané byty predstavujú až 22% z celkového počtu bytov. Hlavnou príčinou je vyšší vek zástavby a horší stavebnotechnický stav bytového fondu v starších objektoch, ktoré nie sú prispôbolené súčasným štandardom bývania. Tento bytový fond je vhodné rekonštruovať alebo nahradiť novou bytovou výstavbou.

Trvalo obývané domy vykazujú nepriaznivú vekovú štruktúru, priemerný vek domového fondu v roku 2001 bol 40 rokov. Najväčší rozmach bytovej výstavby v obci bol

zaznamenaný v rokoch 1946 – 1970, kedy bolo postavených 110 bytov (v priemere 4,6 bytov ročne). V 90. rokoch výstavba bytov takmer úplne ustala – za celú dekádu pribudlo len 14 domov.

Tab.: Počet domov a bytov

domy spolu	338
trvale obývané domy	262
z toho rodinné domy	260
neobývané domy	74
byty spolu	344
trvale obývané byty spolu	265
z toho v rodinných domoch	258
neobývané byty spolu	76

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Tab.: Vybrané charakteristiky domového a bytového fondu

priemerný počet trvale bývajúcich osôb na 1 trvale obývaný byt	3,18
priemerný počet m ² obytnej plochy na 1 trvale obývaný byt	64,10
priemerný počet obytných miestností na 1 trvale obývaný byt	3,75
priemerný počet trvale bývajúcich osôb na 1 obytnú miestnosť	0,85
priemerný počet m ² obytnej plochy na osobu	20,2
podiel trvale obývaných bytov s 3 a viac obytnými miestnosťami	90,6%
podiel trvale obývaných bytov vybavených ústredným kúrením	59,2%
podiel trvale obývaných bytov vybavených kúpeľňou alebo sprch. kútom	83,8%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Tab.: Trvale obývané byty podľa obdobia výstavby

Obdobie výstavby	-1899	1900-1919	1920-1945	1946-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2001
Počet bytov	14	14	32	110	44	37	14

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Priaznivé vyhliadky na pokračovanie prisťahovania nových obyvateľov je potrebné riešiť vymedzením nových plôch pre rozvoj bývania. Nevyhnutná bude intenzifikácia v rámci existujúceho obytného územia.

Návrh územného plánu vymedzuje 4 nové plochy pre rozvoj bytovej výstavby s číselným označením 1, 2, 3, 4. Sú rovnomerne rozmiestnené v zastavanom území obce. Z väčšej časti využívajú nadmerné záhrady. Plocha č. 1 predstavuje pokračovanie Brezovej ulice, plochy č. 2 a 3 využijú voľné plochy medzi Dolnou, Mlynskou a Hlavnou ul. Plocha č. 4 sa nachádzajú medzi Hlavnou a Partizánskou ul. Okrem týchto lokalít ostali viaceré voľné prieluky, predovšetkým na Školskej ul., ďalšie voľné prieluky sú na Športovej ul. Spolu ide o 21 prieluk.

Rozvojové plochy vymedzené v návrhu územného plánu obce majú celkovú kapacitu 88 bytových jednotiek. Ide však o maximálnu kapacitu – pri uvažovanej výmere pozemkov 600 m². Je možné predpokladať, že v niektorých prípadoch pri výstavbe dôjde k zlúčeniu 2 susediacich pozemkov a preto skutočná kapacita rozvojových plôch bude nižšia.

Navyše väčšina navrhovaných rozvojových plôch pre bývanie je situovaných v zastavanom území obce, na plochách nadmerných záhrad. Rizikovým faktorom je prípadný nesúhlas niektorých vlastníkov záhrad s touto výstavbou, prípadne dlhší proces vysporiadavania a výkupu pozemkov. Reálne dosiahnuteľný prírastok bytového fondu preto bude nižší než uvedená maximálna kapacita. Uvažovaný prírastok bytového fondu znamená nasledovný prírastok počtu obyvateľov do roku 2020:

$$878 + (88 - 30 \times 2,5) = 878 + 145 = \mathbf{1023}$$

Pri výpočte prírastku bytového fondu a počtu obyvateľov sa uvažoval predpokladaný úbytok bytového fondu 30 bytov (odpad, zmena funkcie na občiansku vybavenosť a podnikateľské aktivity, znižovanie obložnosti existujúceho bytového fondu).

Maximálny prírastok bytového fondu na základe rozvojových zámerov a predpokladanej intenzifikácie zástavby v rámci zastavaného územia obce je sumarizovaný v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Rekapitulácia prírastku bytového fondu podľa rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Počet bytových jednotiek	Etapa
1	9	I.
2	20	I.
3	19	II.
4	19	II.
prieluky	21	I.

2.7.2 Občianske vybavenie a sociálna infraštruktúra

Občianska vybavenosť je čiastočne vybudovaná na úrovni základnej vybavenosti. Zariadenia občianskej vybavenosti sa nachádzajú v centre obce.

Školské zariadenia sú v obci zastúpené materskou školou a základnou školou. Základná škola nie je plnoorganizovaná, výučba je len pre 1. – 4. ročník. ZŠ bola pôvodne umiestnená v staršom objekte v centre obce na Žitavskej ul. a v súčasnosti je v spoločnom objekte s materskou školou. Nedostatkom je absencia telocvične. II. stupeň žiaci navštevujú ZŠ v Tesárskych Mlyňanoch, kde je sídlo školského obvodu, v menšej miere dochádzajú aj do ZŠ Nová Ves nad Žitavou, Vráble a Zlaté Moravce. ZŠ Slepčany v školskom roku 2005/2006 navštevovalo 26 žiakov. Za obdobie uplynulých 12 rokov počet detí kulminoval v šk. roku 2000/2001 – 43 detí. Odporúčame rekonštrukciu objektu a dostavbu telocvične v rámci školského areálu.

Materská škola je jednotriedna a v školskom roku 2005/2006 ju navštevovalo 14 detí. Za obdobie uplynulých 12 rokov počet detí kulminoval v šk. roku 1997/1998 – 43 detí. Materská škola je spolu so základnou školou umiestnená v novšom objekte na Školskej ul. Budovu školskej družiny využíva ako klubovňu miestna mládežnícka organizácia.

Vývoj počtu detí v materskej a základnej škole má neustále klesajúcu tendenciu. Tento stav je odrazom nepriaznivého vývoja vo vekovej štruktúre obyvateľstva ako aj nízkej miery natality. Výučbu v oboch vzdelávacích zariadeniach zabezpečuje spolu 5 pedagogických pracovníkov.

Športový areál je na východnom okraji obce, v atraktívnom prírodnom prostredí v blízkosti rieky Žitava. Areál pozostáva z futbalového ihriska s prevádzkovým objektom a menšieho tréningového ihriska.

Pre aktívne využívanie voľného času majú obyvatelia k dispozícii kultúrny dom a obecnú knižnicu. Kultúrny dom je v spoločnom objekte s obecným úradom. Knižnica je v umiestnená v objekte domu služieb v centre obce, kde je aj pošta. Stav uvedených objektov je vyhovujúci. V oblasti kultúrneho a spoločenského života vyvíjajú aktivity 4 organizácie, resp. neformálne združenia: Poľovnícke združenie Slepčany, TJ Slepčany, Dychová hudba Slepčanka, Slovenský zväz zdravotne postihnutých.

Požiarna zbrojnica je v staršom nevyhovujúcom objekte na Žitavskej ulici. Cintorín je v severnej časti obce. Má isté kapacitné rezervy, preto rezervu pre rozšírenie nenavrhujeme.

Zdravotnícke zariadenie v obci nie je. Ambulantnú zdravotnú starostlivosť pre obyvateľov obce zabezpečujú samostatné ambulancie a polikliniky vo Vrábľoch, v Zlatých Moravciach a v Nitre. Komplexne vybavená nemocnica je v Nitre. Stredoškolské vzdelanie poskytujú viaceré stredné odborné a všeobecno-vzdelávacie školy v Nitre, Zlatých Moravciach a Vrábľoch; najbližšie vysoké školy sú v Nitre.

Ponuka zariadení komerčnej občianskej vybavenosti v obci je aj vzhľadom k počtu obyvateľov podpriemerná. Výhodou je, že sú integrované v rámci domu služieb v centre obce – predajňa rozličného tovaru a potravín, kaderníctvo. Ďalšie sú v objekte kultúrneho domu – potraviny; v susednom objekte je hostinec. V bývalej budove ZŠ je predajňa textilného second handu. Chýbajú živnostníci poskytujúci služby pre obyvateľstvo. Vznik nových prevádzok občianskeho vybavenia je potrebné orientovať do centrálnej časti obce (vymedzená v grafickej časti). Predpokladá sa postupná rekonštrukcia pôvodne a ich delimitácia pre potreby zariadení občianskej vybavenosti. Vytváranie nových prevádzok na Hlavnej ulici sa vzhľadom k obmedzeným priestorovým možnostiam na zriaďovanie odstavných plôch neodporúča.

Väčšina obyvateľov využíva komerčnú vybavenosť v blízkych mestách Zlaté Moravce, Vrábľa a Nitra, kde je široké spektrum prevádzok rôzneho druhu a štandardu poskytovaných služieb. V Nitre sú zastúpené aj viaceré veľkokapacitné zariadenia maloobchodu.

V prípade zvýšenia počtu obyvateľov by sa v budúcnosti mohol rozšíriť trhový priestor pre vznik ďalších služieb a zariadení maloobchodu. Ako istý limit ich rozvoja sa však javí

rastúca ochota obyvateľov cestovať za prácou a nákupmi mimo miesta bydliska a vznik veľkých nákupných centier v okolitých mestách.

Pre zariadenia komerčnej občianskej vybavenosti nevymedzujeme nové lokality. Špecifické zariadenia občianskeho vybavenia pre obyvateľov (obchod, služby) podľa regulačných podmienok, stanovených v záväznej časti územného plánu obce, môžu vznikať aj v rámci obytného územia.

2.7.3 Výroba a skladové hospodárstvo

V riešenom území je zastúpená predovšetkým poľnohospodárska výroba. Podľa Atlasu SSR obec patrí do lucernovo-jačmenno-pšeničnej oblasti. Celková výmera poľnohospodárskeho pôdneho fondu v obci predstavuje 85,8 % z výmery katastrálneho územia. O intenzívnej poľnohospodárskej výrobe svedčí aj mimoriadne vysoký podiel ornej pôdy (82,5 %) na celkovej výmere PPF.

Tradičným podnikateľským subjektom v agrosektore je poľnohospodárske družstvo Agronatural Nová Ves – Slepčany, so sídlom v Novej Vsi nad Žitavou. Družstvo vzniklo prevzatím časti pôvodného poľnohospodárskeho družstva Úspech, ktoré malo pred rokom 1989 viac ako 700 zamestnancov a hospodárske dvory v okolitých obciach. Družstvo sa zameriava na rastlinnú výrobu – pestovanie obilnín, olejní a krmovín. Prevádzkuje rozsiahly hospodársky dvor na južnom okraji obce, ktorý je v súčasnosti len extenzívne využívaný a prenajíma sa ďalším subjektom (SHR Grúner, Jozef Koprda – kovoobrábanie). Odporúčame rekonštrukciu nevyužívaných a schátraných objektov a intenzifikáciu využitia areálu pre účely výroby a skladového hospodárstva. Rozširovanie výrobného územia o nové plochy nie je potrebné.

Pôdu v katastri obce obhospodarujú aj samostatne hospodáriaci roľníci – najvýznamnejším je E. Grúner SHR G–Progres. Na výmere 2280 ha pestuje pšenicu, kukuricu, cukrovú repu, slnečnicu, repku olejnú, v ovocnom sade pestuje broskyne.

Živočíšna výroba ani priemyselná výroba nie je v obci zastúpená. Viacerí miestni živnostníci vyvíjajú podnikateľské aktivity v oblasti stavebníctva – ide o stavebné práce zamerané na demoláciu a zemné práce, prípravné práce pre stavbu, maliarske a natieračské práce, zväračské práce, kladenie liatych podláh, zámočníctvo, kovoobrábanie, montáž plastových okien a dverí, plynoinštalatérstvo, murárske práce, obkladacie práce, izolačné práce. Väčšinou však ide o tzv. vynútené živnosti, ktoré nemajú samostatné prevádzky ani negenerujú žiadne pracovné miesta.

Regulačné podmienky, ktoré územný plán obce stanovuje pre navrhované rozvojové plochy a existujúcu zástavbu, umožňujú lokalizáciu drobných remeselných výrobných prevádzok bez rušivých vplyvov aj v rámci obytného územia.

2.7.4 Rekreačia a cestovný ruch

V rámci širšieho regiónu sa rozvíja poznávací turizmus, kúpeľný turizmus a agroturistika. Vo viacerých okolitých obciach sú kaštiele – v Novej Vsi nad Žitavou, Beladiciach, Vieske nad Žitavou, Malých Vozokanoch a Tajnej. Pri obci Nová Ves nad Žitavou je pútnický areál Studnička. V blízkosti obce vo vzdialenosti 2 km sa nachádza chránený areál Arborétum Mlyňany (v k.ú. Vieska nad Žitavou a Tesárske Mlyňany), ktorý patrí k najvýznamnejším atrakciám regiónu vďaka svojej dendrobiologickej, architektonickej a kultúrnej hodnote. Lokalita je atraktívna aj z hľadiska cestovného ruchu. Svojím rozsahom unikátnej zbierky cudzokrajných drevín patrí k najväčším v strednej Európe. V súčasnosti sa na ploche 67 ha nachádza viac ako 2300 druhov vzácnych cudzokrajných drevín.

Na území obce sa nenachádzajú žiadne zariadenia cestovného ruchu. Pre potreby obyvateľov obce a miestneho športového klubu slúži športový areál s futbalovým ihriskom, tribúnou a cvičným ihriskom. Súčasťou areálu materskej školy je dopravné ihrisko.

Na Čerešňovom potoku je v k.ú. Slepčany a Vieska nad Žitavou vodná nádrž Slepčany s plochou 70 ha. Využíva sa pre zásobovanie závlahových sústav, sekundárne pre športový rybolov, v letnom období sporadicky pre neorganizovanú rekreáciu. Nádrž však nie je vhodná pre primárne rekreačné využite. Zalesnené územie pozdĺž rieky Žitava je vhodné na vychádzky počas celého roka. Územím obce prechádza značková pešia turistická trasa a cykloturistická trasa, ktoré obec spájajú s turistickými cieľmi v okolí (arborétum). Existujúcu cyklotrasu navrhujeme predĺžiť až do obce Nová Ves nad Žitavou. Bude vedená pozdĺž cesty II. triedy, mimo zastavaného územia v segregovanej trase.

Okrem športového areálu je ako rekreačné územie (R-B) definované prírodné prostredie lužného lesa pri Žitave. Územie sa bude využívať ako miesto pre oddychové aktivity bez potreby zriaďovania nových trvalých stavieb (prípustné sú altánky, posedenia, prípadne požičovne športových potrieb, jednoduché občerstvenie, ihriská).

Pre rozvoj cestovného ruchu je vhodné využiť miestne atrakcie (technická pamiatka Züngov, pálenica, vinohrady). Pre prezentáciu miestnych tradícií sa v pôvodnom objekte pekáreň zriadi múzeum / izba tradícií.

Rozvojové predpoklady má aj segment vidieckej turistiky, vrátane jej špecifickej formy – agroturistiky. Vinohradnícke tradície obce predstavujú potenciál pre rozvoj agroturistiky. S ich rozvojom je možné počítať v lokalite Háj. Agroturistické aktivity spojené s chovom hospodárskych zvierat je možné umiestniť vo výrobnom areáli ako sekundárne využitie.

2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce

V súčasnosti je zastavané územie obce vymedzené hranicou zastavaného územia obce k 1.1. 1990. Zastavané územie je kompaktné a zahŕňa zastavané pozemky s príslušnými záhradami.

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje územný plán obce Slepčany zastavané územie obce tak, že obsahuje existujúce zastavané územie vymedzené súčasnou hranicou zastavaného územia a časti rozvojových plôch č. 1, 2 a 3, zasahujúce mimo súčasné zastavané územie obce.

Prírastok zastavaného územia v zmysle návrhu územného plánu je rekapitulovaný v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Rekapitulácia prírastku zastavaného územia podľa rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Výmera plochy v ha	Prírastok ZÚ v ha	Poznámka
1	1,24	0,26	časť v ZÚ
2	3,69	1,82	časť v ZÚ
3	1,74	1,74	-
4	1,93	0	v ZÚ
Prírastok spolu		3,82	

2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo cesty II. triedy definované v šírke 25 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce (v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.)
- ochranné pásmo cesty III. triedy definované v šírke 20 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce (v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.)
- ochranné pásmo železnice (regionálnej dráhy) definované v šírke 60 m od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 m od hranice obvodu dráhy (v zmysle zákona o dráhach č. 164/1996 Z. z.)

Z hľadiska ochrany trás nadradeného technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma elektroenergetických vzdušných vedení (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
  - vonkajšie vedenie 22 kV – 10 m
  - zavesené káblové vedenie 22 kV – 1 m

- vodiče so základnou izoláciou – 4 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36):
  - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásmo plynovodu (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 56) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - 8 m pre plynovody s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm,
  - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
  - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
- bezpečnostné pásmo plynovodu (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 57) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - 150 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 500 mm,
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z.
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z.:
  - 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia do 500 mm)
  - 2,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia nad 500 mm)

- ochranné pásmo vodných tokov vymedzujúce pobrežné pozemky pre výkon správy toku v šírke do 10 m od brehovej čiary, resp. od vzdušnej a návodnej päty hrádze v prípade vodohospodársky významných tokov (Žitava, Drevenica, Čerešňový potok) a v šírke do 5 m pri drobných vodných tokoch, v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z. z.

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať hygienické ochranné pásma:

- pásmo hygienickej ochrany cintorína – 50 m (v zmysle zákona č. 470/2005 Z. z. o pohrebníctve)

2.10 Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, civilnej ochrany obyvateľstva, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami

Návrh na riešenie záujmov obrany štátu

Vojenské objekty a podzemné inžinierske siete vojenskej správy nie sú v záujmovom priestore evidované a vojenská správa tu nemá žiadne územné požiadavky.

Civilná ochrana obyvateľstva

Územný obvod Zlaté Moravce, zahŕňajúci obec Slepčany, je v zmysle Nariadenia vlády č. 166/1994 Z. z. o kategorizácii územia SR v znení neskorších predpisov zaradený do II. kategórie. Kategorizácia vyjadruje riziko vzniku mimoriadnych udalostí v dôsledku priemyselnej činnosti a negatívneho pôsobenia prírodných síl, ktoré s vyššou kategóriou stúpa. Obec je od jadrovej elektrárne Mochovce vzdialená menej ako 10 km a spadá do 2. ochranného pásma jadrovej elektrárne.

Obec má spracovaný plán ukrytia obyvateľstva. Ako úkryty slúžia pivnice rodinných domov a zhromažďovacie miestnosti v rámci budovy kultúrneho domu. Rozsah a počet úkrytov podľa plánu ukrytia obyvateľstva je potrebné zachovať.

V rámci navrhovaných rozvojových plôch určených pre obytnú výstavbu sa ukrytie obyvateľstva bude riešiť v pivničných priestoroch obytných objektov, príp. zariadení občianskej vybavenosti. Objekty s pivničnými priestormi vhodnými pre ukrytie budú špecifikované v dokumentácii nižšieho stupňa.

Pri vykonávaní prieskumov a rozborov v následných stupňoch dokumentácie zabezpečí obstarávateľ v spolupráci s príslušným orgánom civilnej ochrany postupne dopracovanie územnoplánovacej dokumentácie samostatnou doložkou CO, v ktorej sa bude riešiť ukrytie obyvateľstva a určia sa objekty, ktoré možno využiť ako dvojúčelové pre potreby civilnej ochrany.

Pri riešení požiadaviek civilnej ochrany je ďalej potrebné postupovať v zmysle nasledujúcich právnych predpisov:

- Zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov

- Vyhláška č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany.
- Vyhláška č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany

Požiarina ochrana

Vo všetkých uliciach obce sú vybudované požiarne hydranty. V obci sa nachádza požiarne zbrojnica so základným technickým vybavením. Dobrovoľný hasičský zbor v obci nie je funkčný, odporúčame jeho obnovenie. V prípade požiaru slúžia profesionálne zásahové jednotky v Zlatých Moravciach a Vrábľoch. Operačné pracoviská zabezpečujú výjazdy do 10 minút.

Zásobovanie požiarou vodou navrhujeme riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete z požiarnych hydrantov. Obec Slepčany má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť, ktorá je navrhnutá na krytie požiarnej potreby a Q_{max} . Na hlavné potrubia sú napojené uličné rozvody s osadenými protipožiarinými hydrantmi. Odborné miesta budú zriadené a označené aj v navrhovaných rozvojových lokalitách, v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov.

Pre zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarnych zásahov sú navrhované komunikácie v nových rozvojových lokalitách riešené ako priebežné.

Pri zmene funkčného využívania územia je potrebné riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi, s vyhláškou č. 288/2000 Z. z. a s predpismi platnými v čase realizácie jednotlivých stavieb.

Ochrana pred povodňami

Vzhľadom k polohe obce na nive rieky Žitava je časť územia obce pri vyšších vodných stavoch postihovaná povodňami. Väčšie povodne boli zaznamenané v rokoch 1965 a 1994. Pri obci je na toku vybudovaná haň, ktorá slúžila pre zásobovanie mlynského kanála Zungov, zvyšná časť toku až po Dolný Ohaj nie je regulovaná. Na mieste vodočtu Vieska nad Žitavou sú určené stupne povodňovej aktivity pri týchto vodných stavoch: I. stupeň (stav bdelosti) = 230 cm, II. stupeň (stav pohotovosti) = 310 cm, III. stupeň (stav ohrozenia) = 360 cm.

Územný plán vymedzuje zaplavované územie, ktoré nie je vhodné na výstavbu. Hranica zaplavovaného územia bola prevzatá z povodňového plánu.

Na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny sa navrhujú špecifické krajinnokoekologické opatrenia (podrobnejšie v kap. 2.14 „Konceptia starostlivosti o životné prostredie“).

2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

Ako súčasť prieskumov a rozborov k Územnému plánu obce Slepčany bol vypracovaný krajinnoeologický plán, ktorý rieši zachovanie ekologickej stability územia. Navrhované opatrenia sú zakreslené v grafickej časti vo výkrese „Ochrana prírody a tvorba krajiny“.

Súčasná krajinná štruktúra

Z hľadiska fyto geografického členenia patrí riešené územie do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerotermovej flóry (Eupannonicum), okresu Podunajská nížina.

Potenciálnou prirodzenou vegetáciou, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu, Lužné lesy nížinné (Ulmenion) – pozdĺž vodných tokov. Na ne nadväzuje pásmo dubovo-hrabových lesov panónskych (Quercus robur–Carpinus betuli) a dubovo-cerových lesov (Quercetum petraeae-cerris).

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, je však podstatne odlišná od prirodzenej vegetácie. Lesné plochy boli takmer úplne nahradené ornou pôdou, na ktorej sa vyskytuje vegetácia poľnohospodárskych monokultúr. Jediná väčšia plocha lesa s výmerou nad 5 ha sa zachovala v lokalitách Háj, resp. Slepčanský háj na východnom okraji katastrálneho územia obce, na svahu Hronskej pahorkatiny. Z hľadiska drevinovej skladby ide o druhotný porast s prevahou agátu. Lesné plochy majú výmeru 13,44 ha, t.j. 1,44 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Nelesná drevinová vegetácia sa vyskytuje vo forme remízok, pásov zelene pozdĺž vodných tokov – Žitavy, mlynského kanála, ďalej pozdĺž poľných ciest a na hraniciach poľnohospodárskych honov. Jej zastúpenie je v danom území nedostatočné. V 2. polovici 20. storočia boli plochy a pásy tejto vegetácie odstraňované za účelom scelenia poľnohospodárskej pôdy. Pritom v odlesnenej poľnohospodárskej krajine sú jej funkcie nenahraditeľné – krajnotvorná, refugiálna (migrácia rastlín a živočíchov), pôdoochranná, mikroklimatická, pufračná, hydrická, atď.

Druhovú zloženú je značne ovplyvnenú šírkou a zapojenosťou drevinného porastu. Uplatňujú sa hlavne druhy xerofilné a xerotermove. Mnohé z týchto druhov sú panónskeho alebo mediteránneho pôvodu, vyskytujú sa aj ruderalne druhy. Najčastejším druhom v rámci stromovej etáže je agát biely, ďalej sa vyskytuje orech kráľovský, čerešňa vtáčia, javor poľný, jaseň štíhly, rôzne druhy vrb a topoľov. V pútnickom areáli Studnička je okrasná výsadba smreka obyčajného.

Pobrežná vegetácia je v súčasnosti vyvinutá iba pri toku rieky Žitavy. Zo stromov prevláda vrba biela, vrba krehká, vrba popolavá, jelša lepkavá, topoľ biely. Z krov sú zastúpené hloh jednozemný, ruža šípková, ostružina, drieň obyčajný, baza čierna.

Nelesná drevinová vegetácia nie je vyčlenená ako osobitný druh pozemku a je zahrnutá zväčša v rámci orných pôd, ostatných plôch alebo zastavaných plôch (v rámci zastavaného územia obce).

Spoločenstvá stepného typu sa v riešenom území vyskytovali predovšetkým na zaplavovaných plochách nivy Žitavy a potoka Drevenica. Trvalé trávne majú výmeru 99,0 ha, t.j. 10,58 % z celkovej výmery katastrálneho územia. Časť poľnohospodárskej pôdy, ktorá sa podľa katastrálnych máp vykazuje ako trávny porast, sa však v skutočnosti obhospodaruje ako orná pôda.

Orná pôda má rozhodujúci podiel na výmere poľnohospodárskej pôdy (82,5 %), ako aj na celkovej výmere katastra. Spomedzi spoločenstiev stepného typu vykazujú najnižšiu ekologickú hodnotu agrocenózy na ornej pôde, ktoré sú v danom území plošne najrozsiahlejšie. Orná pôda má výmeru 662,12 ha, t.j. 70,8 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Na poľnohospodárskej pôde sa na východnom okraji katastra vyskytujú plochy trvalých kultúr – vinohrady (13,37 ha). Ich celkový podiel na ploche riešeného územia je 1,43 %.

Vegetácia v zastavanom území má kultúrny charakter, značné plochy zaberá aj synantropná vegetácia. Tvorí ju predovšetkým vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch. Záhrady majú celkovú výmeru 28,20 ha, t.j. 3,0 % z celkovej výmery katastrálneho územia. Drevinová vegetácia sa nachádza na verejných priestranstvách a na niektorých širších uliciach – najmä na Žitavskej ul., ktorá smerom k rieke prechádza do zvyškov lužného lesa. Je tu verejný park (park Inzulov) s vysadenými cudzokrajnými drevinami. V rámci zastavaného územia sa pozdĺž ciest a na verejných priestranstvách v drevinovej skladbe sa vyskytujú javor, lipa, breza, dub a ihličnaté dreviny – smrek, jedľa, tuja a viaceré ovocné dreviny.

Chránené územia

V riešenom území sa nenachádza žiadne maloplošné ani veľkoplošné územie ochrany prírody vyhlásené podľa Zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a v zmysle tohto zákona tu platí prvý stupeň územnej ochrany. Riešené územie nezasahuje do súvislej sústavy chránených území Natura 2000 – nezasahuje do navrhovaných vtáčích území, ani území európskeho významu. Nenachádzajú sa tu ani žiadne chránené stromy. Žiadne nové územia sa nenavrhujú na vyhlásenie za chránené územia.

Viaceré chránené územia sa nachádzajú okolí obce: chránený areál Arborétum Mlyňany (v k.ú. Vieska nad Žitavou a Tesárske Mlyňany; označ. v rámci RÚSES vA2), národná prírodná rezervácia Patianska cerina (v k.ú. Veľký Ďur; označ. v rámci RÚSES vNR11).

Prírodné zdroje

- Ochrana pôdných zdrojov – v území sa nachádzajú pôdy zaradené podľa BPEJ do 1. až 4. skupiny kvality, ktoré sú podľa zákona č. 220/2004 Z. z. osobitne chránené. Pôdy 2., 3. a 4. skupiny kvality sa nachádzajú na väčšine riešeného územia. Len malé plochy sú zaradené do 5., 6. a 8. skupiny kvality. Hydromelioračné opatrenia – závlahy sú vybudované len západnej polovici katastrálneho územia (za železnicou).
- Ochrana vodných zdrojov – v území sa nenachádzajú využívané vodné zdroje ani potenciálne zdroje s väčším hydrogeologickým významom.

- Nerastné zdroje – riešené územie je na nerastné suroviny chudobné – nenachádzajú sa tu žiadne ložiská rudných surovín, ropy ani plynu. V okolí obce bolo vyhladávacím geologickým prieskumom overené ložisko lignitu v priestore Jelenec – Beladice – Čeľadice – Malé Chyndice – Dolné Obdokovce.

Návrh prvkov MÚSES

Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky.

Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

Z RÚSES okresu Nitra a ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja bol prevzatý návrh biocentra regionálneho významu:

- rBC Vodná nádrž Slepčany

Biocentrum regionálneho významu tvorí plocha vodnej nádrže na Čerešňovom potoku. Vodná plocha je v priamom dotyku s ornou pôdou; absentuje nárazníková zóna v podobe dostatočne širokého pásu trvalého trávneho porastu alebo nelesnej drevinovej vegetácie. Vytvorenie nárazníkovej zóny je nevyhnutné, aby vodná nádrž mohla plniť funkciu biocentra.

Biocentrá regionálneho a nadregionálneho významu predstavujú kostru ekologickej stability regiónu, na ktorú sa viažu prvky ekologickej stability miestneho významu. Pri návrhu biocentier miestneho významu sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokradňového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha. Pre doplnenie kostry územného systému ekologickej stability sa navrhuje jedno biocentrum, ktoré spĺňa uvedené kritériá:

- mBC Slepčanský Háj

Biocentrum miestneho významu tvorí malý zvyšok lesného porastu na svahu pahorkatiny so západnou expozíciou, obklopený vinohradmi. Z hľadiska drevinovej skladby ide prevažne o agátový porast, zastúpený je aj dub, javor, jaseň. Navrhuje sa zachovať pôvodný charakter lesnej plochy a minimalizovať zásahy do ekosystému, najmä nadmernú ťažbou drevnej hmoty holorubným spôsobom. Pri postupnej obmene drevín nahrádzať agát pôvodnými drevinami.

- mBC Les pri Žitave

Biocentrum miestneho významu tvorí malý zvyšok vrbovo-topoľového lužného lesa na oboch brehoch Žitavy (biokoridor nadregionálneho významu), v blízkosti vodohospodárskej technickej stavby. Stresovým faktorom je bezprostredný kontakt územia so zastavaným územím obce Slepčany. Navrhuje sa rozšírenie plochy biocentra

o 1,5 ha na pravom brehu rieky, ako aj sprísnený monitoring vzniku čiernych skládok, výrubov drevín.

- mBC Lúky pri Drevenici

Biocentrum miestneho významu tvorí trvalý trávny porast na pravom brehu potoka Drevenica (biokoridor regionálneho významu), v severozápadnej časti katastrálneho územia obce. Stresovým faktorom je bezprostredný kontakt územia s ornou pôdou a umelým (upraveným) korytom potoka. Navrhuje sa rozšírenie ponechanie extenzívnej formy využitia poľnohospodárskej pôdy a fixovanie okraja lúky výsadbou pásu drevín a krovín (za účelom zamedzenia rozorania na ornú pôdu).

Z RÚSES okresu Nitra a ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja boli prevzaté návrhy biokoridorov regionálneho významu:

- rBK Žitava

Hydrický, resp. kombinovaný biokoridor regionálneho významu tvorí meandrujúci tok rieky Žitava. Rieka tečie stredom katastrálneho územia obce Slepčany v dĺžke asi 4 km, zo severnej strany v tesnom dotyku so zastavaným územím obce. Pozdĺž vodného toku je sprievodná stromová zeleň a súvislé brehovú porasty. Tok v riešenom území nie je regulovaný, tečie v pôvodnom koryte, na ktorom boli vykonané len úpravy menšieho rozsahu. Význam biokoridoru spočíva v prepojení Žitavskej pahorkatiny s pohoriami Pohronský Inovec a Vtáčnik, čím je umožnené prepojenie druhov celej bioty z nív riek Nitry a Hron s Panónskou oblasťou a centrom západného oblúka Karpát. Stresovým faktorom je priamy kontakt so zastavaným územím obce Slepčany a ďalších sídiel na toku Žitavy.

Navrhované opatrenia: navrhuje sa ponechanie pôvodného koryta a obnovenie širšieho pásu trvalých trávnych porastov pozdĺž toku, najmä na periodicky zaplavovanom území. Potrebné je tiež rozšírenie koridoru na šírku minimálne 50 m (okrem úsekov, kde by uvedené rozšírenie bolo v kolízii s existujúcim rozsahom zástavby).

- rBK Čerešňový potok

Biokoridor regionálneho významu tvorí dolný tok Čerešňového potoka, ktorý vyteká z vodnej nádrže Slepčany, ďalej tečie západne od obce Slepčany a v katastrálnom území Nová Ves nad Žitavou sa vlieva do Žitavy. Preteká veľkablokovými celkami ornej pôdy, sprievodná brehová a stromová vegetácia je len na niektorých úsekoch toku. Navrhuje sa posilnenie brehovú porastov a sprievodnej líniovej vegetácie v častiach, kde sú tieto porasty nedostatočne vyvinuté. Stresovým faktorom je križovanie toku dopravnými stavbami – cestou II. triedy a železnicou (v k.ú. Slepčany).

Navrhované opatrenia: navrhuje sa posilnenie brehovú porastov a sprievodnej líniovej vegetácie v častiach, kde sú tieto porasty nedostatočne vyvinuté. Potrebné je tiež rozšírenie koridoru na šírku minimálne 50 m.

- rBK Drevenica

Potenciálny biokoridor regionálneho významu tvorí potok Drevenica, ktorý tečie paralelne s riekou Žitava, od ktorej ho oddeľuje nižší chrbát Žitavskej pahorkatiny. Tok je v riešenom území regulovaný a napriamený. Preteká veľkoblokovými pôdnymi celkami ornej pôdy, sprievodná brehová a stromová vegetácia sa vyskytuje len sporadicky, takmer na celom úseku má charakter kanála. Hlavným stresovým faktorom je bezprostredný styk s poľnohospodárskou pôdou.

Navrhované opatrenia: navrhuje sa výsadba brehových porastov a sprievodnej líniovej vegetácie v dostatočnej šírke, tak aby celková šírka biokoridoru bola minimálne 30 m. Na trase biokoridoru sa navrhuje biocentrum miestneho významu (mBC Lúky pri Drevenici).

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 15 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku musí byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu, inak nemôže plniť funkciu biokoridoru.

Pre doplnenie kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledujúce biokoridory:

- mBK Mlynský kanál

Biokoridor miestneho významu tvorí bývalé koryto mlynského kanála, ktorý bol vytvorený ako prepich skracujúci tok medzi Čerešňovým potokom a Žitavou. Tok v súčasnosti nie je zásobovaný vodou a koryto zarastá krovínami a ruderálnou vegetáciou. Navrhuje sa obnovenie vodného režimu – dotovanie aspoň minimálneho prietoku z rieky Žitava a revitalizácia brehových porastov.

- mBK Žitava – Širočina

Terestrický biokoridor miestneho významu je navrhnutý v trase poľnej cesty kolmo cez Hronskú pahorkatinu. Biokoridor v k.ú. Slepčany bude vyúsťovať do navrhovaného biocentra miestneho významu „Slepčanský háj“. V súčasnosti je os navrhovaného biokoridoru vymedzená spevnenou účelovou komunikáciou, ktorá však nie je sprevádzaná vegetáciou. Navrhuje sa výsadba líniovej zelene pri vytvorení jednostranného vegetačného pásu zo stromovej vegetácie a krovinného porastu so šírkou min. 20 m.

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tmiť negatívne ekologické pôsobenie devastáčnych činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nízkou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou.

Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované prvky plošného a líniového charakteru:

- sprievodná vegetácia poľných ciest, líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde (okrem biokoridorov)
- tradičné maloplošné vinohradnícke hony s rozptýlenou drevinovou vegetáciou a ohraničené trvalými trávnyimi porastami a stromoradiami

- menšie remízky a ostrovčeky zelene na poľnohospodárskej pôde
- plochy cintorína a verejnej zelene v zastavanom území obce

Všetky prvky ÚSES sú vymedzené zakreslením vo výkrese „Ochrana prírody a tvorba krajiny“.

Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

Ekologickú stabilitu v poľnohospodárskej krajine možno podporiť predovšetkým systémom ekostabilizačných opatrení (agrotechnických, agromelioračných, agrochemických). Práve tieto zabezpečujú na poľnohospodárskej pôde celoplošné pôsobenie ÚSES. Ak nebudú rešpektované, môže dôjsť k významnému ohrozeniu najmä pôdných a vodných zdrojov a následne až k situácii, že navrhované prvky kostry ÚSES (biocentrá, biokoridory, interakčné prvky) nebudú v dostatočnej miere plniť im prisudzované ekologické funkcie.

Opatrenia s daným účelom sú uvedené v návrhu jednotlivých prvkov MÚSES. Na zabezpečenie biodiverzity ekosystémov je potrebné:

- zabrániť ďalšej monokulturalizácii lesného ekosystému a zvýšiť jeho druhovú diverzitu
- optimalizovať drevinovú skladbu nelesnej drevinovej vegetácie a preferovať pôvodné dreviny, predovšetkým dub, jaseň, brest, hrab, lipa, osika, vrba autochtónne druhy topoľov – v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- agátové porasty ponechať len na tých stanovištiach, kde by odstránenie týchto porastov viedlo k deštrukcii pôdy a reliéfu eróziou; na ostatných stanovištiach nahrádzať agát pôvodnými druhmi drevín

Pre zabezpečenie ekologickej stability je potrebné:

- dobudovať prvky MÚSES
- posilnenie líniovej zelene a doplnenie krovinného podrastu v trase terestrických a kombinovaných biokoridorov
- vytvorenie nárazníkových pásov pozdĺž vodnej nádrže Slepčany a vodných tokov Drevenica, mlynský kanál – nárazníkové pásy – mali by byť široké minimálne 10 – 15 m, zatrávnené a ponechané na sukcesiu (zarastanie drevinami a krovinami); hlavnou funkciou pásu je retencia vody a živín, spomalenie odtoku, eliminácia znečisťovania vody
- obnova prirodzených brehových porastov tokov
- revitalizácia (zavodnenie) mlynskeho náhonu Züngov
- vylúčiť holorubný spôsob ťažby v biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov
- obmedziť poľnohospodársku výrobu a iné činnosti v lokalitách tvoriacich prvky systému ekologickej stability

- polia v blízkosti vodného toku, ktoré sú počas povodní zaplavované, zatrávniť na lúky s prirodzeným druhovým zložením, s dôrazom na posilnenie diverzity rastlinných druhov
- vo vyznačených lokalitách (v grafickej časti), na ktorých sú navrhované prvky systému ekologickej stability zabezpečiť zmenu využitia PPF z ornej pôdy na trvalé trávne porasty, resp. lesné porasty

2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.12.1 Doprava

Širšie dopravné vzťahy a nadradená dopravná infraštruktúra

Obec Slepčany má z hľadiska dopravnej dostupnosti výhodnú polohu – obcou prechádza cesta II. triedy, ako aj železničná trať regionálneho významu. Neďaleko obce vedú ďalšie cestné koridory medzinárodného významu.

Na nadradený komunikačný systém je obec Slepčany napojená prostredníctvom cesty II. triedy č. II/511 Bajč – Dvory nad Žitavou – Vráble – Zlaté Moravce – Skýcov. Z hľadiska riešeného územia zabezpečuje spojenie predovšetkým s mestami Vráble a Zlaté Moravce a okolitými obcami požitavského sídelného pásu (Nová Ves nad Žitavou, Tesárske Mlyňany). Vo Vrábľoch križuje cestu I. triedy č. I/51 Levice – Nitra (s pokračovaním do Trnavy a ďalej do ČR), v Zlatých Moravciach cestu I. triedy č. I/65 Nitra – Žiar nad Hronom (E 571 s pokračovaním do Zvolena a Košíc – tzv. južný cestný ťah).

Cesta II/511 prechádza katastrálnym územím obce v smere sever–juh v dĺžke 3 km. Plní súčasne aj funkciu dopravnej kostry zastavaného územia – na úseku asi 1,3 km tvorí prieťah zastavaným územím obce.

Cesta II. triedy je v súčasnosti upravená v kategórii C 7,5/70. Stav vozovky na úseku zasahujúcom do k.ú. Slepčany je z hľadiska pozdĺžnych nerovností vyhovujúci, z hľadiska vyjazdených koľají je stav dobrý.

Na sčítacom úseku č. 82407 (Nová Ves nad Žitavou – Tesárske Mlyňany, dĺžka úseku = 7677 m) cesty č. II/511 predstavovalo podľa sčítania dopravy z r. 2005 dopravné zaťaženie 2532 voz./24 hod. Z tohto objemu predstavuje nákladná doprava 19%. Oproti sčítaniu z roku 2000 sa intenzita dopravy zvýšila až o 30 % (z úrovne 1756 voz./24 hod). Podľa údajov SSC sa prekročenie prípustnej intenzity očakáva až v roku 2030.

Tab.: Priemerné denné intenzity dopravy (sk.voz./24 h)

Cesta: úsek	T= nákladné automobily a prívesy	O= osobné a dodávkové automobily	M= motocykle	S = spolu
II/511: 82407 (Nová Ves nad Žitavou – Tesárske Mlyňany)	483	2042	7	2532

Zdroj: Sčítanie dopravy, SSC 2005

Katastrálnym územím obce ďalej prechádza cesta III. triedy č. III/511018 Nová Ves nad Žitavou – Beladice. Zastavaným územím obce cesta neprechádza. Napojenie na túto cestu z obce Slepčany zabezpečuje len účelová komunikácia, ktorá nie je zaradená do siete ciest III. triedy. Intenzita dopravy na ceste III. triedy nebola zisťovaná. Podľa odhadovaných objemov dopravy je minimálna a nepredstavuje nadmernú záťaž. Žiadne zásahy do siete ciest II. a III. triedy sa v územnom pláne obce nenavrhuje.

Územím obce prechádza železničná trať č. 151 Úľany nad Žitavou – Vráble – Zlaté Moravce. Ide o jednokoľajovú neelektrifikovanú trať, s funkčným významom regionálneho železničného tranzitu. V obci je na trati zastávka. Trať sa dotýka severozápadného okraja zastavaného územia obce, za traťou je len cintorín a obytná ulica s 8 rodinnými domami.

Zariadenia a líniové stavby iných druhov dopravy (letecká, vodná doprava) sa v území nenachádzajú.

Miestne komunikácie

Funkciu dopravnej kostry obce plní prietah cesty II. triedy č. II/511 zastavaným územím obce. Dĺžka prietahu je 1,3 km a zastavaným územím prechádza v takmer priamej trase, ktorá mení smerové vedenie len v miernych oblúkoch.

Na túto cestu sa približne v strede obce z východnej strany napája široká miestna komunikácia (Žitavská ul.), vymedzujúca centrum obce s občianskou vybavenosťou. Z cesty II. triedy sa v zastavanom území odpájajú ďalšie miestne komunikácie. Vytvárajú nepravidelnú sieť ulíc s celkovou dĺžkou 4,36 km, ktoré sa vzájomne stýkajú alebo pretínajú v rôznych uhloch, pričom sú len v niektorých prípadoch zokruhované. Na miestnych komunikáciách sa vyskytujú početné bodové a líniové závady. Ide zväčša o slepé ulice s nedostatočnými šírkovými parametrami a bez obrátisk na ich ukončeníach. Miestne komunikácie v obci sú spevnené, niektoré však nevyhovujúci povrchový kryt a technické parametre – to sa týka najmä Mlynskej, Brezovej a Školskej ulice.

Priestorové podmienky uličnej siete v obci sú v existujúcej zástavbe obmedzené. Preto sa navrhujú najnižšie funkčné triedy a kategórie miestnych komunikácií (C2, C3, D1), zodpovedajúce pobytovej funkcii a nižšej mobilite obyvateľov. Existujúce miestne komunikácie budú zachované a v nevyhovujúcich úsekoch prestavané v kategórii MO 7,5/40 (C2) a MO (MOK) 7/30 (C3). Pokiaľ to neumožňujú priestorové pomery, výnimočne je prípustná kategória MO 5/30 (Brezová ul.). Na slepých uliciach dlhších ako 100 m, ktoré nie je možné napojiť na okružný systém, navrhujeme vybudovať obrátiská (týka sa ulíc Staničná, Dolná, Brezová).

Inovatívnym prvkom zvýšenia kvality dopravnej infraštruktúry je návrh upokojených komunikácií D1 – obytných ulíc s úpravou krajnicovej kategórie, alebo redukovanej šírky podľa miestnych pomerov so vsakovacím odvodnením a jednostranným chodníkom. Miestne komunikácie funkčnej triedy D1 sa navrhujú jednopruhovú, obojsmernú (D1-MOU 6,5/20 a MOU 5,5/20) v nasledujúcich šírkach uličného koridoru: 1,5 m chodník + (1 m zelený pás) + 3 m vozovka + 1 m zelený pás.

Všetky navrhované úpravy miestnych komunikácií a dopravnej infraštruktúry obce budú spresnené v rámci podrobnejšej projektovej dokumentácie, prípadne územného plánu zóny.

Celkový prehľad nových miestnych komunikácií vo väzbe na návrh nových rozvojových plôch:

- rozvojová plocha č. 1 – upokojená komunikácia na Brezovej ul. sa predĺži a zokruhuje vyústením na cestu II. triedy
- rozvojové plochy č. 2 a 3 – dopravnú obsluhu zabezpečia 2 paralelné priečne prepojenia ulíc Školská a Mlynská; navrhované miestne komunikácie funkčnej triedy C3 budú mať dĺžku 2 x 295 m
- rozvojová plocha č. 4 – dopravnú obsluhu zabezpečia 2 úseky upokojených miestnych komunikácií (D1) s celkovou dĺžkou 302 m

V rámci katastrálneho územia sa ďalej nachádzajú spevnené účelové a poľné komunikácie, sprístupňujúce príslušné poľnohospodárske a vinohradnícke hony. Zásahy do týchto komunikácií nenavrhujeme.

Statická doprava a zariadenia cestnej dopravy

Väčšie plochy statickej dopravy sa na území obce nenachádzajú. Odstavné plochy s kapacitou do 10 vozidiel sú v centre obce pri zariadeniach občianskej vybavenosti. Vlastné odstavné plochy v rámci areálov majú vybudované výrobné prevádzky v obci. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa v ostatných častiach obce využívajú pridružené priestory komunikácií. Navrhujeme vybudovanie odstavných plôch s kapacitou 20 vozidiel formou jednoduchých kolmých a pozdĺžnych statí v centrálnej časti obce na Žitavskej ul. Tieto kapacity budú dostatočné, nakoľko sa tu nepredpokladá lokalizácia prevádzok so zvýšenými nárokmi na dopravnú obsluhu. Ďalej vyčleňujeme plochy pre parkovisko pri cintoríne.

Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov vo forme garáží alebo spevnených plôch.

V obci sa nenachádzajú žiadne dopravné zariadenia, ani sa v územnom pláne nenavrhujú. Najbližšie čerpacie stanice sa nachádzajú v Zlatých Moravciach a Vrábľoch.

Nemotorová doprava

Chodníky sú vybudované pozdĺž hlavného dopravného ťahu – cesty II. triedy č. II/511, po celej dĺžke jej prieťahu zastavaným územím obce. Chodníky sú obojstranné, vo vyhovujúcej kvalite a šírkovom usporiadaní. Jednostranný chodník je aj na Žitavskej ulici. Navrhujeme jeho úplnú rekonštrukciu a predĺženie až po Dolnú ulicu. Šírka chodníka: 2,0 m+ bezpečnostný odstup alebo deliaci pás 0,5 m. Ďalej odporúčame výstavbu aspoň jednostranných chodníkov so šírkou minimálne 1,5 vo všetkých navrhovaných uliciach.

Vzhľadom k polohe obce v údolí rieky Žitava a v blízkosti miest Vráble a Zlaté Moravce je tu značný potenciál rozvoja cykloturistiky. Riešeným územím prechádza cyklistický okruh

Požitavskej cyklotrasy zo Zlatých Moraviec cez Tesárske Mlyňany do Slepčian a ďalej do Viesky nad Žitavou a Veľké Vozokany. Cyklotrasa je vedená po cestách II. a III. triedy. Odporúčame vybudovanie trasy priestorovo segregovanej od automobilovej dopravy aspoň v úseku vedenom po ceste II. triedy. Cyklotrasu je potrebné predĺžiť až do obce Nová Ves nad Žitavou.

Osobná hromadná doprava

Verejná hromadná doprava je zabezpečovaná predovšetkým autobusovou dopravou. Autobusovú dopravu zabezpečuje SAD Nitra na linke Zlaté Moravce – Vieska nad Žitavou – Vráble – Nitra. Väčšina spojov premáva na časti trasy Vráble – Zlaté Moravce, niektoré spoje majú konečnú stanicu vo Vieske nad Žitavou. Spojenie autobusovou dopravou s okresným mestom je vyhovujúce – linku v pracovných dňoch obsluhuje 28 párov priamych autobusových spojov; rovnaký počet spojov premáva aj do Vrábeľ.

Železničná doprava je v útlme a v súčasnosti zabezpečuje spojenie 4 vlakovými súpravami denne na trati Úľany nad Žitavou – Vráble – Zlaté Moravce.

V obci sú spolu 3 páry autobusových zastávok. Sú situované na ceste II/511 Vráble – Zlaté Moravce. Vzhľadom na rozsah zastavaného územia je požiadavka dostupnosti zastávok do vzdialenosti 400 m splnená. Zriadenie nových zastávok nenavrhujeme. Pri autobusových zastávkach navrhujeme dobudovanie (rozšírenie) výbočísk v zmysle STN 73 6425.

Zastávka na železničnej trati je situovaná na severnom okraji obce a súčasne slúži aj pre obyvateľov obce Vieska nad Žitavou.

Dopady dopravy a ich eliminácia

Interakcia dopravy so zastavaným územím sa hodnotí kritériami kvality vzájomných ovplyvňovaní, ktoré predstavujú najmä hygienické dopady (hluk, imisie, odpady), bezpečnosť verejného dopravného priestoru a jeho estetický obraz.

Zóny nepriaznivého vplyvu cestných komunikácií mimo zastavaného územia vymedzuje zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších zmien a doplnkov ako cestné ochranné pásma. Ochranné pásmo cesty II. triedy je definované v šírke 25 m po oboch stranách, nad a pod komunikáciou, mimo zastavaného územia obce. Pre cestu III. triedy platí ochranné pásmo 20 m. V cestnom ochrannom pásme platia zákazy alebo obmedzenia činnosti; výnimky môže povoliť príslušný cestný správny orgán. Pre elimináciu negatívnych dopadov dopravy sa odporúča posilnenie izolačnej línievej zelene pozdĺž cesty II. triedy, a to aj mimo zastavaného územia. Architektonickú dispozíciu interiérov rodinných domov umiestňovaných pozdĺž cesty II. triedy odporúčame orientovať na odvrátenú stranu od zdroja hluku a vytvárať predzáhradky so vzrastlou zeleňou.

2.12.2 Vodné hospodárstvo

Hydrologické pomery v území

Územie obce hydrograficky patrí do vrchovinnó–nížinnej oblasti. Pre vodné toky je charakteristický dažďovo–snehový typ režimu odtoku s najvyšším prietokom v marci; v septembri býva hladina miestnych vodných tokov najnižšia.

Hydrologicky patrí dotknuté územie a jeho širšie okolie do povodia rieky Nítry. Vodné toky v danom území sú odvodňované riekou Žitava (99,3 km dlhý ľavostranný prítok Nítry), ktorá riešeným územím preteká v smere severovýchod–juhozápad v dĺžke 4 km. Žitava pramení na severozápadných svahoch Pohronského Inovca vo výške 625 m n.m. Tečie južným až juhozápadným smerom a pod Martovcami vo výške 107 m n.m. ústi do rieky Nítry.

Povodie Žitavy má rozlohu 1244 km² a patrí do úmoria Čierneho mora. Rieka Žitava bola zregulovaná koncom 20. storočia. Regulácia vodného toku sa uskutočnila pri Zlatých Moravciach a ďalej v dolnom Požitaví, južne od Vrabeľ. V riešenom území až po koniec obce Horný Ohaj má rieka naďalej svoj pôvodný meandrujúci charakter. V rámci protipovodňových opatrení boli realizované len menšie úpravy brehov. Neregulované časti toku sú charakteristické prirodzeným korytom s bohatými brehovými porastmi zvyškov lužných lesov a vysadených monokultúr.

Typ režimu odtoku rieky Žitavy je dažďovo–snehový, s maximálnymi prietokmi v mesiaci marec a apríl, minimálnymi v mesiaci august a september. Priemerný mesačný prietok v roku 2004 na toku Žitava, severovýchodne od Zlatých Moraviec (stanica Obyce, rkm 52,20, plocha povodia 71,70 km²) dosiahol 0,57 m³/s. Minimálny prietok bol zaznamenaný v mesiaci september o hodnote 0,12 m³/s a maximálny v mesiaci marec 1,74 m³/s. Celkový maximálny prietok dosiahol 6,36 m³/s (dlhodobé maximum je 26,00 m³/s) a celkový minimálny 0,075 m³/s (dlhodobé minimum je 0,021 m³/s). Na stanici Vieska nad Žitavou, južne od Zlatých Moraviec (rkm 34,20, plocha povodia 295,46 km²) priemerný mesačný prietok v roku 2004 dosiahol 1,20 m³/s (dlhodobý priemerný prietok je 2,3 m³/s). Minimálny prietok bol v mesiaci september – 0,35 m³/s a maximálny v mesiaci marec – 3,04 m³/s. Celkový maximálny prietok tu dosiahol 11,32 m³/s (dlhodobé maximum je 71,6 m³/s) a celkový minimálny prietok je 0,19 m³/s (dlhodobé minimum je 0,03 m³/s).

Tab.: Extrémne prietoky a vodné stavy na rieke Žitava – stanica Vieska nad Žitavou

	1-r.	5-r.	20-r.	50-r.	100-r.	Max.
Vodný stav v cm	323	393	425	438	448	434
Prietok v m ³ /s	31	54	68	75	80	71,6

Západnú hranicu katastrálneho územia obce tvorí potok Drevenica, ktorý je pravostranným prítokom rieky Žitava. Z ľavej strany sa do Žitavy v riešenom území vlieva Čerešňový

potok (používa sa aj názov Choča). Na toku bola v roku 1986 vybudovaná vodná nádrž Slepčany s plochou 70 ha a objemom 1,4 mil. m³. Medzi Čerešňovým potokom a Žitavou bol v minulosti vybudovaný kanál pre pohon vodných mlynov. V súčasnosti nie je dotovaný vodou a koryto je vyschnuté.

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, sú vodné toky Žitava, Čerešňový potok a Drevenica zaradené do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov.

Hydrogeologické pomery v území

Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (Šuba et al., 1984) patrí dotknuté územie do rajónu N058 Neogén Hronskej pahorkatiny a leží na rozhraní dvoch subrajónov NA10 a NA30. Územie je charakteristické nízkym stupňom transmisivity, pórovou až puklinovopórovou priepustnosťou, s výskytom napätej hladiny podzemných vôd. Vody sú kalciumhydrogénuhličitanové, resp. magnézium-hydrogénuhličitanové, s celkovou mineralizáciou 500 – 900 mg/l. Neogénne sedimenty sú hydrologicky nepriaznivé, s výskytom artézskych horizontov s priemernou výdatnosťou do 0,5 – 1 l/s. Obmedzené zásoby podzemných vôd sú viazané na kvartérne fluviálne štrkopiesky nivy Žitavy so špecifickou výdatnosťou vrtov 0,3 – 4,7 l/s.

V dotknutom území sú hydrogeologické podmienky ovplyvňované kolísaním hladiny podzemnej vody. Hladina podzemnej vody je viazaná na polohu kvartérnych sedimentov, je závislá od výšky hladiny vody v Žitave a množstva zrážok stekajúcich z vyššie položených území. Zásoby podzemných vôd sú obmedzené a vhodné sú len pre lokálne zásobovanie.

Vráble a okolie je perspektívnou oblasťou využívania geotermálnej energie tzv. komjatickej depresie. V Hornom Ohaji sa nachádza geotermálny vrt (hĺbka cca 400 m, teplota vody 22°C), ktorý je zatiaľ nevyužívaný. Najbližší využívaný termálny vrt je v Podhájskej (má značnú výdatnosť a teplotu 80 °C).

Stav zásobovania pitnou vodou

Okres Zlaté Moravce patrí z hľadiska rozvoja verejných vodovodov k najzaostalejším v rámci Nitrianskeho kraja i celého Slovenska. V roku 2005 bolo z verejných vodovodov zásobovaných len 77,5% obyvateľov okresu (krajský priemer je 86,1 %).

Obec Slepčany je zásobovaná pitnou vodou zo skupinového vodovodu Vráble – Čierne Kľačany PVC DN 200, ktorý dodáva pitnú vodu pre obyvateľov v sídlach na území okresov Zlaté Moravce a Nitra. Skupinový vodovod je zásobovaný z veľkozdroja Gabčíkovo, z ktorého sa voda privádza prostredníctvom diaľkovodu Gabčíkovo – Nové Zámky – Vráble. Pred vybudovaním úseku diaľkovodu Nové Zámky – Vráble sa na zásobovanie vodovodu využívali miestne zdroje.

Verejný vodovod bol budovaný od roku 1994 do roku 1998 v rámci projektu vybudovania prívodu vody a vodovodnej siete v obciach spadajúcich do ochranného pásma vo vzdialenosti do 20 km od Jadrovej elektrárne Mochovce. Vodovod pozostáva z prívodnej vetvy PVC D 160 s dĺžkou 1282 m, z vodojemu Nová Ves nad Žitavou a z rozvážacej siete PVC D 160 (973 m) a PVC D 110 (4774 m). Vodojem je situovaný nad obcou Nová Ves nad Žitavou v lokalite Jovka a má objem $1 \times 1000 \text{ m}^3$ a $2 \times 250 \text{ m}^3$. Minimálna hladina je 201,64 m.n.m., maximálna hladina je 206,64 m.n.m. Posúdenie vodovodnej siete sa uskutočnilo na množstvo vody $Q = 17,3 \text{ l/s}$.

Vodovodné rozvody z PVC DN 100 mm sú vybudované vo všetkých uliciach. Rozvážacia vodovodná sieť je v sídelnom útvare riešená ako kombinácia okružovej a vetvovej sústavy. Nezokruhované vetvy sú len v niekoľkých kratších uliciach. Rozvody sú vybudované po miestnych komunikáciách, väčšinou v zelených pásoch, miestami v krajnici vozovky alebo vo vozovke. Z verejnej vodovodnej siete sú okrem obytnej zástavby zásobované aj zariadenia občianskej vybavenosti a prevádzky výroby.

Výpočet potreby vody

Vo výpočte potreby vody sa uvažuje s potrebou vody pre bytový fond, občiansku vybavenosť a výrobné prevádzky. Výpočet je prevedený v zmysle „Úpravy Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 477/99-810 z 29. 2. 2000 na výpočet potreby vody pri navrhovaní vodovodných a kanalizačných zariadení a posudzovaní výdatnosti vodných zdrojov“.

Súčasný počet obyvateľov: 878

Priemerná súčasná potreba vody Q_p

- Bytový fond: $878 \times 135 \text{ l/osoba/deň} = 118\,530 \text{ l/deň} = 1,372 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $878 \times 25 \text{ l/osoba/deň} = 21\,950 \text{ l/deň} = 0,254 \text{ l/s}$
- Poľnohospodárstvo a priemysel: $60 \times 300 \text{ l/zam./deň} = 18\,000 \text{ l/deň} = 0,208 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $158\,480 \text{ l/deň} = 1,834 \text{ l/s}$

Maximálna súčasná denná potreba vody $Q_d = Q_p \times k_d$ ($k_d = 1,6$)

- Bytový fond: $1,372 \text{ l/s} \times 1,6 = 2,195 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $0,254 \text{ l/s} \times 1,6 = 0,406 \text{ l/s}$
- Poľnohospodárstvo a priemysel: $0,208 \text{ l/s} \times 1,6 = 0,333 \text{ l/s}$
- Maximálna denná potreba vody spolu: $2,934 \text{ l/s}$

Maximálna súčasná hodinová potreba vody $Q_h = Q_d \times k_h$ ($k_h = 1,8$)

- Bytový fond $2,195 \text{ l/s} \times 1,8 = 3,951 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť $0,406 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,731 \text{ l/s}$
- Poľnohospodárstvo a priemysel: $0,333 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,599 \text{ l/s}$
- Maximálna hodinová potreba vody spolu: $5,281 \text{ l/s}$

Predpokladaný počet obyvateľov na konci návrhového obdobia (v r. 2020): 1023

Priemerná potreba vody v r. 2020 Q_{p2020}

- Bytový fond: $1023 \times 135 \text{ l/osoba/deň} = 138\,105 \text{ l/deň} = 1,598 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $1023 \times 25 \text{ l/osoba/deň} = 25\,575 \text{ l/deň} = 0,296 \text{ l/s}$
- Poľnohospodárstvo a priemysel: $70 \times 300 \text{ l/zam./deň} = 21\,000 \text{ l/deň} = 0,243 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $184\,680 \text{ l/deň} = 2,138 \text{ l/s}$

Maximálna denná potreba vody v r. 2020 $Q_{d2020} = Q_{p2020} \times k_d$ ($k_d = 1,6$)

- Bytový fond: $1,598 \text{ l/s} \times 1,6 = 2,557 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $0,296 \text{ l/s} \times 1,6 = 0,474 \text{ l/s}$
- Poľnohospodárstvo a priemysel: $0,243 \text{ l/s} \times 1,6 = 0,389 \text{ l/s}$
- Maximálna denná potreba vody spolu: $3,420 \text{ l/s}$

Maximálna hodinová potreba vody v r. 2020 $Q_{h2020} = Q_{d2020} \times k_h$ ($k_h = 1,8$)

- Bytový fond: $2,557 \text{ l/s} \times 1,8 = 4,603 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $0,474 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,853 \text{ l/s}$
- Poľnohospodárstvo a priemysel: $0,389 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,700 \text{ l/s}$
- Maximálna hodinová potreba vody spolu: $6,156 \text{ l/s}$

Tab.: Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Potreba vody v r. 2020
Ročná potreba vody (m^3/r)	57 845	67 408
Priemerná potreba vody Q_p (l/s)	1,834	2,138
Max. denná potreba vody Q_d (l/s)	2,934	3,420
Max. hodinová potreba vody Q_h (l/s)	5,281	6,156

Návrh rozvodov vody

Zásobovanie nových obytných ulíc pitnou vodou sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody v obci, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná. Uvedené riešenie umožňuje urbanistická koncepcia, ktorá plochy pre novú výstavbu situuje takmer výlučne v rámci súčasného zastavaného územia, pričom zvyšuje jeho kompaktnosť.

Potrubie sa navrhuje z polyetylénových rúr DN 100 mm. Uloženie potrubia bude v nespevnených zelených plochách pozdĺž komunikácie alebo v krajnici komunikácie. Približné trasovanie rozvodov vody je znázornené v grafickej časti, vo výkrese „Verejný technický vybavenie“.

Na rozvodnom potrubí budú osadené armatúrne šachty pre uzatváracie a rozdeľovacie armatúry. Jednotlivé stavby budú na rozvodnú sieť pripojené vodovodnými prípojkami z

polyetylénových rúr DN 80 mm – DN 25 mm. Meranie spotreby vody bude vo vodomeroch šachtách osadených 1 m za oplotením na súkromných pozemkoch. Podrobné riešenie zásobovania pitnou vodou bude predmetom projektovej dokumentácie nižšieho stupňa. Vodovod sa navrhne v zmysle platných noriem STN.

Vodovodné potrubie bude okrem zabezpečovania potreby pitnej a úžitkovej vody pre obyvateľstvo slúžiť aj pre požiaru potrebu. Na vetvách budú osadené požiarne nadzemné hydranty v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a príslušnej STN.

Stav odvádzania a likvidácie splaškových odpadových vôd

Obec Slepčany nemá vybudovanú funkčnú kanalizačnú sieť ani čistiareň odpadových vôd. Odpadové vody sa zhromažďujú do žúmp a septikov rodinných domov, zariadení občianskej vybavenosti a výroby, odkiaľ sa vyvážajú do čistiarne odpadových vôd alebo likvidujú vypúšťaním na polia. Tento stav je nevyhovujúci a značnou mierou prispieva k znečisteniu podzemnej vody a pôdy.

Výpočet množstva splaškových odpadových vôd

Množstvo splaškových odpadových vôd sa vypočíta odvodením z výpočtu potreby pitnej vody (STN 736701):

- Výhľadový počet obyvateľov na konci návrhového obdobia = EO_n : 1023
- Priemerné denné množstvo splaškových vôd v r. 2020 $Q_{24} = Q_{p2020} = 2,138 \text{ l/s} = 184,723 \text{ m}^3/\text{deň}$
- Maximálne denné množstvo splaškových vôd v r. 2020 $Q_{d \max} = Q_{24} \times k_d = 184,723 \times 1,5 = 277,084 \text{ m}^3/\text{deň} = 3,207 \text{ l/s}$
- Maximálne hodinové množstvo splaškových vôd v r. 2020 $Q_{h \max} = Q_{d \max} \times k_{\max} = 3,207 \times 2,2 = 7,055 \text{ l/s}$
- Minimálne hodinové množstvo splaškových vôd v r. 2020 $Q_{h \min} = Q_{24} \times k_{\min} = 2,138 \times 0,6 = 1,283 \text{ l/s}$
- Ročné množstvo splaškových vôd $Q_r = Q_{24} \times 365 = 184,723 \times 365 = 67\,424 \text{ m}^3/\text{r}$

Podľa pôvodu a spôsobu znečistenia ide o odpadové vody z domácností a zariadení s čistou prevádzkou. Priemerná výhľadová produkcia znečistenia:

- $BSK_5 = 55,42 \text{ kg/d}$
- $CHSK_{cr} = 92,35 \text{ kg/d}$
- $NL = 110,82 \text{ kg/d}$
- $N-NH_4^+ = 5,54 \text{ kg/d}$
- $P_{celk} = 9,23 \text{ kg/d}$

Tab.: Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Množstvo splaškových vôd v r. 2020	EOn = 1023
Ročné množstvo splaškových vôd Q_r (m ³ /r)	67 408
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q_p (l/s)	2,138
Max. hodinové množstvo splaškových vôd Q_{max} (l/s)	7,055
Min. hodinové množstvo splaškových vôd Q_{min} (l/s)	1,283

Návrh splaškovej kanalizácie

V minulosti bola vypracovaná predprojektová štúdia odkanalizovania obcí celého regiónu. Štúdia odvedenia a čistenia odpadových vôd – región Vráble počíta v rámci aglomerácie č. 1 s vybudovaním kanalizácie v sídlach Vráble, vrátane častí Horný Ohaj a Dyčka, a obciach Tajná, Lúčnica nad Žitavou, Michal nad Žitavou, Čifáre, Telince, Žitavce, Melek, Slepčany, Nová Ves nad Žitavou.

Návrh systému odkanalizovania obce Slepčany vychádza z uvedenej štúdie. Podmienky na odkanalizovanie sú náročné z hľadiska konfigurácie terénu. Kanalizačný systém sa navrhuje ako gravitačná kanalizácia. Tvoria ho gravitačné stoky, výtláčne potrubie na stokovej sieti, kanalizačný výtlak a čerpacie stanice. Gravitačné stoky budú z rúr PVC DN 300, dĺžky 5000 m. Kanalizačné tlakové potrubie z bude z rúr HDPE, DN65, 90. Na lokálne prečerpanie splaškov do vyššie položeného pokračovania stoky je potrebných 7 čerpacích staníc.

Z obce Slepčany sa splaškové odpadové vody budú odvádzať do plánovanej kanalizácie v obci Nová Ves nad Žitavou a odtiaľ sa spolu s odpadovými vodami z tejto obce odvedú do mestskej kanalizácie vo Vrábľoch. Prepojovacie potrubie medzi obcami Slepčany a Nová Ves nad Žitavou bude riešené ako gravitačná kanalizácia (DN 300) v celkovej dĺžke 973 m. Odpadové vody budú čistené v ČOV Vráble. Podmienkou realizácie integrovaného projektu odkanalizovania aglomerácie je rozšírenie a intenzifikácia ČOV na 24054 EO.

Kanalizačné prípojky budú z PVC, jednoduché (DN 150 PVC) alebo združené (DN 200 PVC), realizované pripojením cez odbočku 300/150(200), pripojenie nehnuteľností bude cez revíziu šachtu umiestnenú na verejnom priestranstve. Rúry budú uložené zväčša pod komunikáciami. V zelených pásoch bude kanalizácia vedená len v častiach, kde to umožňujú existujúcimi plynovodnými a vodovodnými potrubiami, telefónnymi káblami a odvodňovacími rigolmi.

Gravitačná kanalizácia je navrhnutá a posúdená na minimálne a maximálne prietoky splaškových odpadových vôd z pripojených nehnuteľností. Minimálne prietoky boli smerodajné pre návrh minimálneho sklonu stôk z dôvodu zabezpečenia ich samočistiacej schopnosti.

Ochranné pásmo kanalizácie je 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany. V ochrannom pásme je možná stavebná činnosť len so súhlasom prevádzkovateľa kanalizácie.

Približné trasovanie stôk je znázornené v grafickej časti vo výkrese „Verejnú technické vybavenie“. Podrobné technické riešenie odkanalizovania nových rozvojových plôch je predmetom projektovej dokumentácie nižšieho stupňa.

Odvádzanie dažďových vôd

Navrhovaný systém verejnej kanalizácie zahŕňa len splaškovú kanalizáciu. Z tohto dôvodu sa neuvažuje s budovaním oddelenej dažďovej kanalizácie.

Vzhľadom k polohe zastavaného územia na plochej riečnej nive nie je územie obce ohrozované prívalovými (svahovými) vodami. Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje vsakovaním do terénu na okrajoch komunikácií (vsakovacie jamy a rigoly). Na väčšine ulíc sú rigoly vybudované. Doriešenie odvádzania dažďových vôd výstavbou dažďového rigolu je potrebné predovšetkým na Brezovej ulici.

V riešenom území sa nenachádzajú ani nenavrhujú väčšie spevnené plochy, pre ktoré by bolo potrebné navrhovať špecifické riešenia odvádzania dažďových vôd. V prípade potreby ich zriaďovania treba preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatravnovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby.

Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch a prípadne využívať na polievanie. Tým je možné dosiahnuť zadržiavanie vody v území a zachovanie potrebnej vlhkosti v zastavanom území, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie. Za týmto účelom je stanovený regulatív minimálneho podielu nespevnených plôch.

2.12.3 Energetika

Zásobovanie elektrickou energiou

Nadradené elektroenergetické sústavy a rozvody VN

V blízkosti obce sa nachádzajú dôležité energetické zariadenia na výrobu a distribúciu elektrickej energie. Jadrová elektrárň Mochovce (2 bloky s reaktormi typu VVER 440/V 213, každý s výkonom 440 MW, sprevádzkované v r. 1998 a 1999) zabezpečuje výrobu elektrickej energie pre spotrebiská v rámci západného a stredného Slovenska.

Dôležitými regionálnymi uzlami elektrizačnej sústavy sú rozvodňa 400/110 kV Veľký Ďur a rozvodňa 110/22 kV v Zlatých Moravciach s inštalovaným výkonom 2 x 40 MVA. V súčasnosti má zaťaženie 12 MVA, čo znamená, že v rozvodni je značná rezerva.

Obec Slepčany je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami zo vzdušného vedenia VN 22 kV č. 321 z elektrizačnej siete ZSE a. s. prostredníctvom 4 distribučných

transformačných staníc. Z kmeňového vedenia, ktoré vedie po východnom okraji obce, paralelne s cestou II. triedy, sú vonkajšie elektrické vedenia rozvetvené do prípojok k transformačným staniciam. Transformačné stanice sú rozmiestnené rovnomerne po okraji zastavaného územia obce. Celkový výkon transformačných staníc je 700 kVA (100 + 100 + 250 + 250 kVA). Na území obce sú ďalšie 2 transformačné stanice, ktoré nie sú v správe ZSE. Z hľadiska súčasného stavu ani plánovaného rozvoja výkon existujúcich transformačných staníc nie je dostatočný.

Tab.: Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Číslo plochy	Kapacita (počet b.j.)	Požadovaný výkon Pp (kW)
1	9	36
2	20	76
3	19	72
4	19	72
prieluky	21	82
Spolu		338

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Na základe maximálnych kapacít navrhovaných rozvojových plôch potom bude celkový prírastok spotreby elektrickej energie 338 kW.

Zásobovanie nových rozvojových lokalít bude zabezpečené z existujúcich trafostaníc, ako aj z jednej novej trafostanice (TS-X). Nová trafostanica s výkonom 250 kVA bude situovaná pri navrhovaných rozvojových plochách č. 2 a 3. Bude napojená vzdušným vedením dĺžky 360 m z existujúcej odbočky k TS 064-4. Realizácia navrhovaného rozvoja obce si nevyžiada žiadne preložky elektrických vzdušných vedení VN 22 kV. Ďalej je nutné zvýšiť výkon v trafostaniciach TS 064-1 a TS 064-2 na východnom okraji obce – výmenou transformátorov za nové s výkonom 250 kVA, prípadne 400 kVA.

Pri výstavbe je nutné rešpektovať ochranné pásma elektrických zariadení v zmysle zákona o energetike č. 656/2004 Z. z. a príslušných noriem STN.

Rozvody NN

Navrhované rozvody NN budú vedené v zemných káblových ryhách káblami typu AYKY. Pri križovaní podzemného vedenia s komunikáciami alebo inými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Káble budú dimenzované s ohľadom na maximálne prúdové zaťažovanie a dovolený úbytok napätia. V jednotlivých lokalitách budú vedenia NN vyvedené v prípojkových istiacich a rozpojovacích skrinách, ktoré budú v pilierovom vyhotovení a budú z nich vedené jednotlivé prípojky NN pre navrhovanú zástavbu.

Verejné osvetlenie

V súčasnosti sú všetky ulice pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. V rámci rekonštrukcie verejného osvetlenia boli inštalované úsporné 75 W žiarivky. Pre osvetlenie ulíc v navrhovaných rozvojových lokalitách sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia. Káblový rozvod medzi svietidlami bude uložený v zemi vo výkope, súbežne s vedeniami NN. Pri križovaní vedenia s komunikáciami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Sieť verejného osvetlenia bude riešená s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla. Osvetlenie sa bude ovládať automaticky pomocou fotobunky alebo istiacimi hodinami.

Zásobovanie plynom

Stav zásobovania plynom

V blízkosti riešeného územia v trase Tlmače – Zlaté Moravce prechádza medzištátny plynovod DN 700; PN 55. Na tento plynovod je napojený plynovod DN 500; PN 64 Šaľa – Zlaté Moravce, z ktorého odbočuje VVTL plynovod pre zásobovanie jadrovej elektrárne Mochovce DN 200 PN 63, ktorý prechádza severozápadným okrajom katastrálneho územia Slepčany. Z tohto plynovodu je zásobovaná aj obec Slepčany.

Plynifikácia sa realizovala od roku 1997 v rámci spoločného projektu plynifikácie obcí Tesárske Mlyňany, Vieska nad Žitavou, Slepčany a Nová Ves nad Žitavou. Z VVTL plynovodu je pri obci Tesárske Mlyňany vysadená VVTL prípojka D 50 v dĺžke 60 m z oceľového materiálu. Prípojka je ukončená v regulačnej stanici RS 3000/2/1, ktorá je zdrojom zemného plynu pre všetky 4 obce. Je situovaná asi 50 m južne od zastavaného územia obce Tesárske Mlyňany, v k.ú. Vieska nad Žitavou. Jednotlivé obce sú navzájom spojené prepojujúcimi strednotlakovými plynovodmi, vedenými pozdĺž cesty II/511 poľnohospodárskou pôdou.

Strednotlakové rozvody plynu v obci Slepčany sú z rúr polyetylénových rúr PE – HD SDR 11. Na hlavnej ulici sú súčasťou prepojujacieho plynovodu D 160, D 110. Ostatné uličné rozvody majú menovitú svetlosť D 90, D 63, D 50, prípojky D 32. Sú uložené v krajnici vozoviek, vo verejnom priestore, chodníkoch a zelených pásoch. Dĺžka plynovodu dosahuje 5 620 m. Na plyn je napojených 285 domácností.

Výpočet potreby plynu

Potreba plynu je pre rozvojové lokality s obytnou funkciou (kategória domácnosť) vypočítaná nasledovne:

- hodinová spotreba zemného plynu $Q_H = (N_{IBV} \times HQ_{IBV})$
- ročná spotreba zemného plynu $Q_R = (N_{IBV} \times RQ_{IBV})$

(N_{IBV} = počet odberateľov v kategórii domácnosť – IBV, HQ_{IBV} = max. hodinový odber pre IBV, RQ_{IBV} = max. ročný odber pre IBV).

Potreba zemného plynu bola vypočítaná podľa usmernení Príručky SPP pre spracovateľov generelov a štúdií plynofikácie lokalít z r. 2004. V príručke sú určené kategórie spotrebiteľov: DO-IBV/HBV, SO, VO. Pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu TÚV. Maximálny hodinový odber zemného plynu sa stanovuje v závislosti na teplotnom pásme. Obec Slepčany podľa normy STN 06 0210 spadá do teplotného pásma s vonkajšími teplotami – 12°C. Pre uvedené teplotné pásmo je $HQ_{IBV} = 1,4 \text{ m}^3/\text{hod}$, $RQ_{IBV} = 3500 \text{ m}^3/\text{rok}$ – jednotne pre všetky teplotné pásma.

Potreba plynu bola kalkulovaná pre všetky navrhované lokality individuálnej bytovej výstavby, t.j. plochy č. 1 – 4. Do výpočtov nie je zahrnutá výhľadová lokalita.

Tab.: Rekapitulácia prírastku spotreby zemného plynu

Číslo plochy	Kapacita (počet b.j.)	Max. hodinový odber zemného plynu Q_H (m^3/hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q_R (m^3/hod)
1	9	12,6	31 500
2	20	28	70 000
3	19	26,6	66 500
4	19	26,6	66 500
prieluky	21	29,4	73 500
Spolu		123,2	308 000

Maximálny prírastok spotreby zemného plynu, vyjadrený ročnou spotrebou zemného plynu, je 308 000 m^3/hod . Celkový prírastok maximálneho hodinového odberu zemného plynu je 123,2 m^3/hod .

Návrh riešenia rozvodov plynu

Návrh územného plánu rozširuje obytné územie o 4 rozvojové lokality a so zástavbou na voľných prielukách. Plyn bude slúžiť pre vykurovanie, prípravu TÚV a varenie. Plynovod pre nové obytné súbory bude pripojený na existujúce rozvody plynu v obci.

Potrubie bude tlakové D 50 – D 90 mm, polyetylénové, stredne ťažkej rady. Potrubia navrhovaného strednotlakového plynovodu budú vedené v zelených plochách pri komunikáciách, prípadne v plochách komunikácií, v súbehu s ostatnými inžinierskymi sieťami. Jednotlivé stavby sa pripoja na verejný STL plynovod samostatnými prípojkami, ktorých dimenzie sa navrhnu v podrobnejšej projektovej dokumentácii, v súlade s platnými normami STN. Regulácia plynu z STL na NTL bude zabezpečená regulátormi plynu, ktoré budú spolu s meračmi spotreby plynu umiestnené v skrinkách. Skrinky budú osadené v oplotení každého odberateľa.

Vzhľadom na rozsah rozvojových zámerov sa nepredpokladá, že nárast odberu plynu vyvolaný vznikom nových odberateľov v nových rozvojových lokalitách si vyžiada následné investície do VTL plynovodu, existujúcich STL plynovodov alebo zvýšenie prepravného výkonu regulačnej stanice v Tesárskych Mlyňanoch.

Pri realizácii výstavby sa vyžaduje dodržiavanie ochranných a bezpečnostných pásiem plynárenských zariadení, v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z. Ochranné pásmo plynovodu je vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:

- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
- 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
- 12 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 mm
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa

Bezpečnostné pásmo plynovodu je vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:

- 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa na voľnom priestranstve a v nezastavanom území
- 50 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm
- 300 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm

Zásobovanie teplom

Väčšina domácností, objekty podnikateľských aktivít a občianskej vybavenosti budú ako zdroj tepla potrebného pre účely kúrenia, varenia a prípravu TÚV aj naďalej využívať zemný plyn. Tento predpoklad vychádza zo skutočnosti, že zemný plyn má vysoké úžitkové vlastnosti a poskytuje spotrebiteľovi vysoký stupeň komfortu (doprava primárneho zdroja energie až k spotrebiču potrubím, nevyžaduje sa manipulácia a uskladnenie tuhej zložky vyhoreného paliva) porovnateľného s elektrickou energiou. Tiež možno predpokladať, že cena plynu a elektrickej energie prepočítaná na energetický ekvivalent bude aj v budúcnosti priaznivejšia pre plyn. Elektrická energia bude využívaná len ako doplnkový zdroj tepla pri varení, prípadne pre prípravu TÚV.

Výhľadovo je žiadúce, aby sa na celkovej výrobe tepla výraznejšou mierou podieľali alternatívne zdroje. Do roku 2020 je reálny predpoklad dosiahnuť 20%-ný podiel alternatívnych zdrojov na výrobe tepla. V súlade s princípmi udržateľného rozvoja je pasívne využitie slnečnej energie kolektormi a energetické zhodnotenie obnoviteľných zdrojov energie, napr. drevo, slama, biologický odpad. Uplatnením týchto zdrojov energie by došlo k adekvátnemu zníženiu spotrebovaného plynu v obci. Ich implementáciu môže urýchliť ďalší rast cien zemného plynu a zavedenie opatrení na podporu obnoviteľných zdrojov zo strany štátu.

2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete

Stav telekomunikačných zariadení

Miestna telekomunikačná sieť obce Slepčany je zabezpečená vzdušným vedením. Digitálna telefónna ústredňa sa nachádza pri budove pošty. Diaľkové telekomunikačné káble riešeným územím neprechádzajú.

Územie je relatívne dobre pokryté signálom mobilných operátorov Orange a T-Mobile. V celej obci sú vybudované vedenia obecného rozhlasu. Vysielač ústredňa miestneho rozhlasu je v budove obecného úradu. Výhľadovo je nutné uskutočniť rekonštrukciu miestneho rozhlasu.

Návrh riešenia telekomunikačných zariadení

Návrh riešenia rešpektuje existujúce trasy telekomunikačných káblov. Neuvažujeme s ich prekládkou ani s inými zásahmi. S umiestnením vysielačích zariadení v zastavanom území sa nepočíta.

Súčasný stav miestnej telekomunikačnej siete bude rozšírený na základe návrhu rozšírenia zastavaného územia o nové rozvojové lokality. Návrh územného plánu uvažuje so 100 % telefonizáciou obytného územia, t.j. s 1 telefónnou stanicou (TS) na 1 bytovú jednotku.

Potreba TS bola na základe uvažovaného nárastu počtu obyvateľov a nebytových prevádzok určená nasledovne:

- trvale obývané byty (podľa návrhu): 265+58 p.p.
- občianska vybavenosť: 10+3 p.p.
- výroba: 5+3 p.p.
- celková návrhová potreba TS: 344 p.p.

Celková výhľadová potreba TS, vyplývajúca z návrhu nových rozvojových lokalít (bez započítania výhľadových rozvojových lokalít), predstavuje 344 párov.

Pozdĺž navrhovaných miestnych komunikácií je potrebné rezervovať koridor pre výstavbu miestnych telekomunikačných vedení ako spoločný koridor s ďalšími sieťami technickej infraštruktúry.

Napájací bod pre nové telefónne stanice bude určený pri začatí územného konania pre výstavbu danej rozvojovej lokality. Káblové rozvody sa zrealizujú podľa aktuálnych zámerov poskytovateľa telekomunikačných služieb. Výhodné je komplexné riešenie, v rámci ktorého sa pre každý dom zabezpečí telefónna linka, fax, káblová televízia, rýchly internet. Alternatívne môžu byť telekomunikačné služby poskytované bezdrôtovou technológiou. Vzhľadom k rýchlemu technologickému pokroku v tejto oblasti nie je v danom stupni dokumentácie účelné podrobné technické riešenie.

Pri výstavbe je nutné zohľadniť a rešpektovať existujúce telekomunikačné vedenia, zariadenia a objekty verejnej telekomunikačnej siete s ohľadom na ich ochranné pásma v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z.

2.13 Konceptia starostlivosti o životné prostredie

Stav životného prostredia a environmentálne problémy

▪ Znečistenie ovzdušia

Z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí dotknuté územie medzi enormne zafažené oblasti. Vzhľadom na všeobecne priaznivé klimatické a mikroklimatické pomery je územie dobre prevetrávané, v dôsledku čoho dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu emitovaných znečisťujúcich látok. Na druhej strane však bariérami nechránená krajina je náchylná na veternú eróziu, s čím je spojená vyššia prašnosť.

Medzi najbližšie zdroje znečistenia ovzdušia v okolí riešeného územia patria energetické zdroje väčších priemyselných podnikov, tepelné zdroje sídlisk a blokové kotolne, ktoré sa zaraďujú k stredným zdrojom znečisťovania ovzdušia. Taktiež medzi uvedené zdroje môžeme zaradiť neďalekú atómovú elektrárň Mochovce. K priemyselným zdrojom produkujúcim tuhé znečisťujúce látky patria predovšetkým Calmit Žirany, s.r.o. (predtým Kameňolom a vápenka Žirany), SES Real Tlmače, s.r.o., a Novochema družstvo Levice. K priemyselným zdrojom produkujúcim SO₂ patria v blízkosti Vrábeľ hlavne Ferrenit, a.s. Nitra a SES Real Tlmače, s.r.o. Ďalej k priemyselným zdrojom znečisťujúcim ovzdušie a produkujúcim NO_x patria Fortuna Levice. Zlepšenie kvality ovzdušia v okolí mesta Vráble čiastočne nastalo po úplnej plynofikácii centrálnej mestskej kotolne dokončenej v roku 1996.

▪ Znečistenie povrchových vôd

Rieka Žitava i ostatné vodné toky sú mierne znečistené až znečistené. Bodové a plošné znečistenie je spôsobené vypúšťaním znečistených alebo nedostatočne čistených vôd do recipientov v celom povodí. Vysoké znečistenie sa prejavuje najmä v ukazovateľoch BSK₅, CHSK, saprobity, obsah rozpustených a nerozpustených látok a Coli index. Zdrojom znečistenia je najmä poľnohospodársky komplex, rôzne obslužné jednotky a komunálna sféra. K tomu sa pridáva kontaminácia povrchových a následne aj podzemných a stojatých vôd vplyvom splachu poľnohospodárskej pôdy s obsahom rezíduí látok používaných na ochranu a výživu poľnohospodárskych kultúr. Nepriaznivý stav v čistote tokov je tiež odrazom nedostatočného čistenia odpadových vôd.

Tab.: Kvalita povrchových vôd v rieke Žitava (rkm 2,1 Dolný Ohaj) za obdobie 2000–2003

Skupina kvality / trieda kvality	A	B	C	D	E	F
----------------------------------	---	---	---	---	---	---

2000 – 2001	III.	III.	IV.	IV.	IV.	III.
2002 – 2003	III.	IV.	V.	III.	V.	III.

- **Kontaminácia pôdy**

Riešené územie a jeho okolie sa z hľadiska kontaminácie pôd nachádza v území s nízkym obsahom rizikových látok. Obsah väčšiny rizikových látok je pod hygienickými limitmi. Zdrojom znečistenia je poľnohospodárska výroba, hnojenie chemickými hnojivami a chemická ochrana rastlín. Plochy so zvýšeným nebezpečenstvom kontaminácie pôd sú hlavne v okolí skládok, poľných hnojísk a hospodárskeho dvora PD.

- **Zaťaženie prostredia hlukom**

Hluk z dopravy na ceste II. triedy č. II/511 Vráble – Zlaté Moravce. Na úseku prechádzajúcom zastavaným územím obce hodnoty hluku dosahujú 60 dB.

- **Radiačné zaťaženie**

V prípade bezporuchovej prevádzky JE územie a obyvateľstvo nie je vystavené zvýšenému radiačnému zaťaženiu; nadmerné radiačné zaťaženie môže nastať len v prípade úniku radiácie z jadrového zariadenia (územie obce spadá do oblasti ohrozenia JE). Miera prirodzenej rádioaktivity nie je vysoká – územie je zaradené do oblasti so stredným radónovým rizikom.

- **Vodná erózia**

Vodná erózia mierne postihuje strmšie svahy so sklonom 7-12°, využívané ako orná pôda, ktoré sú nedostatočne chránené vegetáciou. Priaznivé podmienky na erozívnu činnosť vody sú vytvorené dlhými svahmi, budovanými nespevnenými kvartérnymi sedimentmi a málo odolnými neogénnymi horninami v podloží, ako aj zhoršenými hydrogeologickými podmienkami po odstránení vegetácie a pri prívalových dažďoch.

- **Veterná erózia**

Veterná erózia sa v území výraznejšie prejavuje na ľahších pôdach a veľkoblokových pôdnych celkoch bez dostatočne hustej siete vetrolamov. Negatívne účinky veternej erózie pozostávajú z premiestňovania častíc pôdy a poškodzovania rastlín vetrom alebo samotnou premiestňovanou pôdou. Tieto negatívne javy sú markantne pozorovateľné najmä v jarných mesiacoch, keď je pôda nedostatočne krytá a ľahko podlieha pôsobeniu vzdušného prúdenia.

Odpadové hospodárstvo

V roku 2000 sa podľa Programu odpadového hospodárstva obce Slepčany na roky 2003 – 2005 sa v obci vyprodukovalo 210,8 ton zmesového komunálneho odpadu, z toho sa zhodnotilo 12 ton, zneškodnilo 198,8 ton, z toho 88,8 ton skládkovaním. V roku 2005 sa na území obce sa vyprodukovalo 219,91 ton komunálneho odpadu, z toho zmesový komunálny odpad tvoril viac ako 86,80 %.

Komunálny odpad sa odváža na regionálnu skládku odpadu v Zlatých Moravciach. Odvoz odpadu zabezpečujú v týždňových intervaloch Technické služby mesta Zlaté Moravce. Odpad sa separuje (plasty, sklo, papier, textil), zavedený je aj zber nebezpečného odpadu a drobného stavebného odpadu. Odvoz jednotlivých vyseparovaných zložiek zabezpečuje Sita Slovensko, a.s., prevádzka Levice.

Odporúčame naďalej pokračovať v separovanom zbere odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať, zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva lokálnej i regionálnej úrovne. V územnom pláne navrhujeme plochy pre zriadenie kompostoviska a zberného dvora v rámci hospodárskeho dvora v južnej časti obce.

V ďalších stupňoch dokumentácie riešiť problematiku odpadového hospodárstva v súvislosti s výstavbou a prevádzkou v navrhovaných rozvojových lokalitách v súlade so zákonom č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a odpady zaradiť v zmysle vyhlášky č. 284/2001 Z. z. (katalógu odpadov) v znení vyhlášky č. 409/2002 Z. z.

Navrhované opatrenia starostlivosti o životné prostredie

Navrhované riešenie nepočíta so žiadnymi zámermi a činnosťami s potenciálnymi negatívnymi vplyvmi na životné prostredie. Naopak, navrhuje opatrenia na ochranu prírodných zdrojov, zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva, zachovanie a udržanie sídelnej vegetácie a ďalšie opatrenia.

Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

Pôdu, ktorá je v riešenom území najvýznamnejším prírodným zdrojom, je potrebné chrániť prostredníctvom opatrení na ochranu kvality pôdy a protierózných opatrení. Opatrenia na ochranu pred veternou eróziou je prioritne potrebné aplikovať na veľkoblokových pôdnych celkoch ich rozčlenením líniovou zeleňou.

Opatrenia proti vodnej erózii je prioritne potrebné aplikovať na svahoch s väčším sklonom, ktoré sú najviac exponované účinkom vodných procesov. Opatrenia zahŕňajú optimalizácie agrotechnických postupov – orba po vrstevnici, zvýšenie podielu viacročných krmovín a ozimín na ornej pôde a zvýšenie podielu bezorbového obrábania pôdy.

Pre potreby ochrany pôdneho fondu proti veternej erózii navrhujeme doplniť sieť vetrolamov a stromovej a krovinnej vegetácie okolo poľných ciest a na hraniciach poľnohospodárskych honov. Okrem ochrannej funkcie by zároveň tieto prvky plnili funkciu aj krajinársko-estetickú a aj biologickú (ako interakčné prvky líniového charakteru -- refúgiá, útočiská drobnej zveri a bezstavovcov). Účinnosť vetrolamov je podmienená vytvorením organickej sústavy, v ktorej sú hlavné pásy situované kolmo na smer prevládajúcich vetrov a vedľajšie pásy kolmo na hlavné. Pri návrhoch sústavy vetrolamov treba zohľadňovať konfiguráciu terénu, usporiadanie honov, situovanie vodných tokov, poľných ciest. Vzhľadom na stratu poľnohospodárskej pôdy šírka vetrolamov nemá presahovať 6–11 m, iba na miestach s intenzívnou veternou eróziou sa pripúšťa šírka pásov 15 m. Na málo ohrozených lokalitách postačuje dvojradová a dvojvrstvová výsadba krovín.

Opatrenia na ochranu kvality pôdy zahŕňajú zníženie chemizácie, odizolovanie poľných hnojísk betónovou vaňou a pod.

Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva

Niektoré negatívne vplyvy je možné eliminovať relatívne nenáročnými opatreniami, ako je výsadba pásu (nepriepustnej línie) izolačnej zelene okolo plôch výroby a pozdĺž železnice (resp. aj pozdĺž cesty II. triedy), ktoré eliminujú ich negatívne vplyvy na obytné prostredie.

Potrebné je uskutočňovať permanentný monitoring stavu životného prostredia a sanáciu prípadných divokých skládok. Preventívnym opatrením je posilnenie ekologickej osvedy medzi obyvateľmi.

Opatrenia na zachovanie a udržiavanie sídelnej vegetácie

Potrebné je udržanie a revitalizácia existujúcej línie verejnej zelene na Žitavskej ulici, ktorá prepája menšie parkové plochy pri kostole s lužnými porastami pri Žitave. Úpravy verejného parku je vhodné uskutočniť na základe pripravenej projektovej dokumentácie, spolu s dobudovaním prvkov drobnej architektúry a chodníkov, tak aby vznikli atraktívne priestory pre oddych obyvateľov.

Ďalej sa odporúča optimalizácia drevinovej skladby nahradením nevhodných drevín z hľadiska krajinárskeho alebo hygienického (nahradenie alergénnych drevín ako jelša, lieska, breza vhodnejšími druhmi – týka sa len zastavaného územia). Odporúča sa stanoviť minimálny podiel nespevnených plôch v rámci stavebných pozemkov, resp. existujúcich záhrad, aby nedošlo k ich úplnému nahradeniu zastavanými plochami. Nové obytné ulice navrhovať v dostatočnej šírkovej dimenzii s priestorom pre líniovú zeľ.

Opatrenia na zmiernenie pôsobenia stresových javov

Tieto sú naznačené v predchádzajúcich typoch opatrení – eliminácia záťaže územia hlukom z cesty II. triedy, železnice, ako aj z výrobných areálov. Opatrenia zahŕňajú návrh eliminácie negatívnych zásahov do ekologicke významných segmentov krajiny s funkciou biocentra alebo biokoridoru.

Opatrenia na zlepšenie pôsobenia štruktúry vnímanej krajiny

V poľnohospodárskej krajine, súlade s potrebami ochrany PPF pred eróziou a požiadavkami na tvorbu funkčného ÚSES, postupne revitalizovať existujúce a zakladať nové pásy zelene, stromoradia a aleje, s prihliadnutím na priebeh parcelných hraníc a tieto návrhy následne premietnuť do pozemkových úprav. Odporúča sa preferovať organické kompozičné princípy pri rozmiestňovaní líniovej zelene a zabezpečiť vysokú druhovú a štruktúralnu variabilitu stromoradií a líniovej zelene.

2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

Do katastrálneho územia obce Slepčany zasahuje chránené ložiskové územie s výhradným ložiskom „33 – Beladice – lignit“ (ŠGÚDŠ Bratislava).

Celé katastrálne územie obce bolo súčasťou prieskumného územia Nitra – ropa a horľavý zemný plyn, ktoré bolo určené pre spol. Dunaj Hydrocarbons s.r.o. Bratislava, s platnosťou do 8. 2. 2009.

2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

Ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu sú v zmysle § 12, ods. (4), písm. o, vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii v Územnom pláne obce Slepčany vymedzené plochy v zastavanom území obce a jeho okolí, ktoré sú ohrozované záplavami – inundačné územie. V tomto území nie je možná žiadna nová výstavba.

2.16 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely

Poľnohospodársky pôdny fond má na celkovej výmere katastrálneho územia prevládajúci podiel. Poľnohospodárska pôda je využívaná hlavne ako orná pôda – jej podiel na PPF je 82,5%.

Z pôdnych typov sa pozdĺž toku Žitavy vyvinuli fluvizeme, čiernice sú miestami pozdĺž toku Drevenice. V pahorkatinnej časti katastra sa vyskytujú prevažne hnedozeme.

Komplexnú informáciu o pôdnych typoch, pôdnych druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdnych jednotiek vyskytujú:

- fluvizeme typické, ťažké (0107003/4.)
- fluvizeme glejové, ťažké (0012003/5., 0112003/5.)
- čiernice typické, ťažké (0123003/2.)
- černoze typické a černoze hnedozemné na sprašiach, stredne ťažké (0139002/2.)
- hnedozeme typické, na sprašiach, stredne ťažké (0144002/3. 0144202/3.) – prevládajúca pôdna jednotka v rámci katastra
- regozeme a hnedozeme erodované na sprašiach, so zmytým profilom hnedozeme, stredne ťažké, v komplexe prevládajú regozeme (0147202/6.)

- hnedozeme pseudoglejové (miestami pseudogleje s hrubším humusovým horizontom), na sprašových a polygénnych hlinách, stredne ťažké (0150402/5.)
- hnedozeme pseudoglejové, miestami pseudogleje s hrubším humusovým horizontom, na sprašových a polygénnych hlinách, ťažké (0151203/6., 0151403/6.)
- hnedozeme erodované a regozeme na rôznych substrátoch na výrazných svahoch: 12-25°, prevládajú hnedozeme erodované, stredne ťažké až ťažké (0154672/8.)

V katastrálnom území obce Slepčany je kvalita pôdy veľmi vysoká. Podľa Zákona č. 220/2004 Z.z. (príloha č. 3), ktorý na základe 7-miestneho kódu BPEJ uvádza kategorizáciu poľnohospodárskej pôdy do 9 skupín kvality, pôdy 2., 3. a 4. skupiny kvality sa nachádzajú na väčšine riešeného územia. Len malé plochy sú zaradené do 5., 6. a 8. skupiny kvality.

Hydromelioračné opatrenia – závlahy sú vybudované len západnej polovici katastrálneho územia (za železnicou).

Zhodnotenie a zdôvodnenie stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Väčšina navrhovaných zámerov sa týka intenzifikácie záhrad v rámci zastavaného územia obce. Z celkového počtu 4 lokalít, 1 lokalita úplne a ďalšie 2 lokality čiastočne zasahujú mimo súčasne zastavané územie. V rozptyle – mimo navrhovaných kompaktných lokalít – sú pre výstavbu navrhované prieluky v zastavanom území obce (spolu 21 prieluk).

Zábery poľnohospodárskej pôdy sa navrhujú výlučne na pôde, ktorá je zaradená do 5. skupiny kvality. To je v súlade s ustanoveniami zákona č. 220/2004 Z. z., podľa ktorého sú pôdy 1.-4. skupiny kvality osobitne chránené.

Do I. etapy sú zaradené najaktuálnejšie rozvojové priority obce a plochy, ktoré nevyžadujú rozširovanie zastavaného územia. Ďalšie rozvojové plochy sú zaradené do II. etapy. Ako výhľadová rezerva pre individuálnu bytovú výstavbu bolo vtypované územie v nadväznosti na rozvojovú plochu č. 2 (južne od Mlynskej ul.). Táto plocha nebude do konca návrhového obdobia zastavovaná a dovedy bude ponechaná ako súčasť PPF. Pre túto plochu sa v tejto fáze nežiada predbežný súhlas na použitie PPF na nepoľnohospodárske účely.

Skutočný záber poľnohospodárskej pôdy bude oproti uvádzaným predbežným bilanciam nižší, a to asi o 40%. Predpokladá sa, že vynímané budú len zastavané plochy objektov a pozemky pod komunikáciami. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať cca 250 m².

Charakteristika navrhovaných lokalít na vyňatie z PPF

Lokalita č. 1

- Miesto lokality: pokračovanie Brezovej ulice na východnom okraji obce, z väčšej časti v rámci zastavaného územia obce
- Funkcia / druh výstavby: bývanie (v rodinných domoch)
- Výmera lokality: 1,24 ha

- Záber PPF: 1,24 ha
- Druh pozemku: orná pôda (1,03 ha), záhrady (0,21 ha)

Lokalita č. 2

- Miesto lokality: plochy neďaleko centra obce, čiastočne mimo zastavaného územia obce, medzi ulicami Hlavná, Dolná a Mlynská
- Funkcia / druh výstavby: bývanie (v rodinných domoch)
- Výmera lokality: 3,69 ha
- Záber PPF: 3,69 ha
- Druh pozemku: orná pôda (3,62 ha), záhrady (0,07 ha)

Lokalita č. 3 + prístupová cesta k lokalite č. 3

- Miesto lokality: plochy neďaleko centra obce, mimo zastavaného územia obce, medzi ulicami Hlavná, Dolná a Mlynská
- Funkcia / druh výstavby: bývanie (v rodinných domoch)
- Výmera lokality: 1,74 ha + 0,07 (prístupová cesta)
- Záber PPF: 1,74 ha
- Druh pozemku: záhrady

Lokalita č. 4

- Miesto lokality: plochy nadmerných záhrad v zastavanom území obce, medzi Hlavnou ul. a Partizánskou ul.
- Funkcia / druh výstavby: bývanie (v rodinných domoch)
- Výmera lokality: 1,93 ha
- Záber PPF: 1,78 ha
- Druh pozemku: orná pôda (0,37 ha), záhrady (1,41 ha), zastavané plochy (0,15 ha)

Prehľad o štruktúre pôdneho fondu v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Lok. číslo	Katastr. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpok. výmera poľn. pôdy		Užív. poľnoh. pôdy	Vybud. hydrom. zariad.	Časová etapa realiz.	Iná inform.	
				spolu v ha	Z toho Skupina BPEJ výmera ha					
1	k.ú. Slepčany	bývanie	1,24	1,24	0012003/5. - ZÚ	0,26 0,98	cirkev	-	I.	-
2	k.ú. Slepčany	bývanie	3,69	3,69	0012003/5.	3,69	n/a	-	I.	-
3	k.ú. Slepčany	bývanie	1,74	1,74	0012003/5.	1,74	n/a	-	II.	-
4	k.ú. Slepčany	bývanie	1,93	1,78	-ZÚ	1,78	n/a	-	II.	zvyšok = zast.

Lok. číslo	Katastr. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpok. výmera poľn. pôdy		Uživ. poľnoh pôdy	Vybud. hydrom zariad.	Časová etapa realiz.	Iná inform plochy	
				spolu v ha	Z toho Skupina BPEJ výmera ha					
cesta k 3	k.ú. Slepčany	cesta	0,07	0,07	0012003/5. - ZÚ	0,03 0,03	n/a	-	II.	-
prie- luky	k.ú. Slepčany	bývanie	1,07	1,07	-ZÚ	1,07	n/a	-	I.	-

2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov

Environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie nepredpokladá žiadne negatívne environmentálne dôsledky. Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a predchádzanie vzniku environmentálnych záťaží, definujeme v záväznej časti tejto územnoplánovacej dokumentácie súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia.

V oblasti investícií do technickej infraštruktúry návrh vybudovania splaškovej kanalizácie v nových rozvojových lokalitách prispeje k eliminácii znečistenia podzemných a povrchových vôd. Návrh plynofikácie v nových rozvojových lokalitách prispeje k udržaniu kvality ovzdušia.

Územný plán nevymedzuje žiadne nové plochy pre výrobné aktivity: Existujúci výrobný areál je situovaný v dostatočnej vzdialenosti od obytného územia, aby bolo možné vylúčiť akékoľvek negatívne dopady na životné prostredie.

Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie plôch s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiadúcu interferenciu jednotlivých urbanistických funkcií.

Za účelom zachovania zelene a nespevnených plôch v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby, ako aj nezastavateľné plochy – priestranstvá s verejnou zeleňou. Ďalšie pozitívne environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia vyplývajú z priemetu konkrétnych opatrení krajinnoeologického plánu.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie počíta s dostatočnými rezervami rozvojových plôch aj v prípade výraznejšieho nárastu počtu obyvateľov a tak obci umožní flexibilne reagovať na rôznu dynamiku demografického vývoja a migrácie. V prípade naplnenia predpokladov prírastku počtu obyvateľov dôjde k postupnému zlepšeniu sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva – zvýšeniu podielu mladších vekových skupín obyvateľov.

Návrh úprav a kultivácie verejných priestranstiev – predovšetkým Žitavskej ulice, zlepší možnosti pre oddychové a voľnočasové aktivity obyvateľov a bude motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejnému prostrediu.

Územnotechnické dôsledky navrhovaného riešenia

Podmienkou realizácie výstavby v nových rozvojových lokalitách je vybudovanie príslušnej infraštruktúry: miestnych komunikácií, vodovodu, splaškovej kanalizácie, strednotlakových rozvodov plynu, telekomunikačných rozvodov a sekundárnych elektrických rozvodov.

3. ZÁVÄZNÁ ČASŤ RIEŠENIA

Záväzná časť obsahuje:

- zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia (vrátane určenia prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok pre využitie jednotlivých plôch a intenzity ich využitia)
- zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia
- zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia
- zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného technického vybavenia
- zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrnohistorických hodnôt
- zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie, ochranu a využívanie prírodných zdrojov, ochranu a tvorbu krajiny, vytváranie a udržiavanie ekologickej stability
- vymedzenie zastavaného územia obce
- vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- zoznam verejnoprospešných stavieb a vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a chránené časti krajiny
- určenie, na ktoré časti územia je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny

Z grafickej časti je súčasťou záväznej časti výkres č. 02 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia v mierke 1:5000, v ktorom sú vyznačené záväzné časti riešenia a verejnoprospešné stavby.

Všetky ostatné regulatívy, zásady a navrhované riešenia, ktoré nie sú uvedené v záväznej časti, majú charakter odporúčaní a tvoria smernú časť územnoplánovacej dokumentácie.

3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia

Zásady organizácie územia z hľadiska priestorového usporiadania

- pri plošnom rozvoji obce rešpektovať limity prírodného i antropogénneho rázu
- architektonicko-urbanisticky dotvoriť centrálnu časť obce (Žitavská ul.)
- zachovať a novou výstavbou podporiť kompaktný pôdorys obce
- novú výstavbu priestorovo rovnomerne rozložiť v rámci obce
- vytvoriť v nadmerných záhradách medzi Mlynskou a Školskou ul. nové ulice
- revitalizácia parku pri kostole a verejnej zelene na Žitavskej ul.

- rozšíriť zastavané územie obce podľa navrhovanej hranice zastavaného územia, vyznačenej v grafickej časti a definovanej v kap. 3.7 záväznej časti
- dodržiavať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia podľa vymedzených regulačných celkov (regulačnými celkami sa v ďalšom texte rozumejú plochy so špecifickou reguláciou v existujúcom zastavanom území, rozvojové plochy pre novú výstavbu a krajinnoekologické komplexy mimo zastavaného územia a bez predpokladu lokalizácie výstavby)
- rezervovať integrované koridory pre líniové stavby komunikácií a technickej infraštruktúry podľa zásad uvedených v kap. 3.3 a 3.4

Zásady organizácie územia z hľadiska funkčného využitia

- výrobné aktivity rozvíjať v existujúcom výrobnom areáli, za predpokladu intenzifikácie jeho využitia a rekonštrukcie stavebného fondu
- nové obytné ulice vytvoriť najmä v nadmerných záhradách v rámci zastavaného územia obce
- s rekreačnými aktivitami počítať pri Žitave až po Športovú ul. (v rámci bloku so špec. reguláciou R-B) a vo voľnej krajine – vo väzbe na vinohrady
- vznik nových zariadení občianskej vybavenosti orientovať na Žitavskú ul.

Regulatívy priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby.

Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

/// Maximálny počet podlaží

Regulatív určuje maximálny počet nadzemných (resp. podzemných) podlaží a ich výškový ekvivalent v metroch (počíta sa výška nadzemnej časti objektu bez strechy a bez podkrovia, t.j. výška po strešnú rímsu). Maximálny počet podlaží je stanovený nasledovne:

- 3 nadzemné podlažia + podkrovie (= 10 m) pre celé existujúce zastavané územie a nové rozvojové plochy

Poznámka: Maximálna výška objektov neplatí pre technické vybavenie (stožiare vysielačov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia a plôch určených pre výstavbu.

/// Intenzita využitia plôch

Intenzita využitia plôch je určená maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku x 100). Záväzný regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre všetky plochy s predpokladom lokalizácie zástavby jednotne:

- 40%

Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený. Pre efektívne využitie územia a kvalitnej ornej pôdy sa však odporúča, aby nebol nižší ako 15%.

Podiel nespevnených plôch

Podiel nespevnených plôch je vyjadrený ako podiel nespevnenej plochy a plochy pozemku, násobený číslom 100. Nespevnenu plochou sa rozumie zatrávnená plocha alebo záhrada, chodníky a odstavne plochy pokryté štrkom, pieskom alebo zatrávňovacími tvárniciami. Minimálny podiel nespevnených plôch je určený len pre plochy s hlavnou funkciou bývanie – jednotne:

- 30%

Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú záväzne stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

Plochy s obmedzeniami pre výstavbu

Plochy s obmedzeniami pre výstavbu, t.j. plochy na ktorých nie je prípustná výstavba a plochy, alebo na ktorých je výstavba obmedzená v zmysle platnej legislatívy a technických noriem, sú vymedzené nasledujúce:

- plochy v ochranných a bezpečnostných pásmach stavieb technickej infraštruktúry, najmä elektroenergetických vzdušných vedení
- plochy v ochranných pásmach ciest II. triedy a III. triedy (mimo zastavaného územia obce) a železnice
- plochy v ochrannom pásme cintorína
- plochy verejnej a vyhradenej zelene (existujúce + navrhované)
- zaplavované územie
- chránené ložiskové územie s výhradným ložiskom „33 – Beladice – lignit“

Plochy s obmedzeniami pre výstavbu sú vymedzené vo výkrese „Komplexný výkres ...“.

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov funkčného využívania územia. Určujúcou je hlavná funkcia, ďalej podľa potreby špecifikovaná súborom doplnkového funkčného využitia a negatívne vymedzená taxatívnym vymenovaním neprípustných funkcií. Regulatívy sa vzťahujú na nové rozvojové plochy vyznačené v grafickej časti a existujúce zastavané plochy (pre prípady dostavby a zmien funkčného využitia objektov alebo areálov).

Regulácia funkčného využitia pre nové rozvojové plochy

/// Rozvojové plochy č. 1, 2

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v rodinných domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- bývanie v bytových domoch
- základná občianska vybavenosť (služby, maloobchodné prevádzky)
- nepoľnohospodárska výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov (remeselné prevádzky) v rámci rodinných domov
- verejná zeleň
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Nepripustné funkčné využitie:

- priemyselná a živočíšna výroba (okrem drobného chovu)
- skladové plochy a plochy technických zariadení (okrem nevyhnutného vybavenia)

Podiel hlavnej funkcie:

- minimálne 75%

Etapa výstavby:

- I. (2009 – 2015)

/// Rozvojové plochy č. 3, 4

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v rodinných domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- bývanie v bytových domoch
- základná občianska vybavenosť (služby, maloobchodné prevádzky)
- nepoľnohospodárska výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov (remeselné prevádzky) v rámci rodinných domov
- verejná zeleň
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Neprípustné funkčné využitie:

- priemyselná a živočíšna výroba (okrem drobného chovu)
- skladové plochy a plochy technických zariadení (okrem nevyhnutného vybavenia)

Podiel hlavnej funkcie:

- minimálne 75%

Etapa výstavby:

- II. (2016 – 2020)

Regulácia funkčného využitia pre existujúcu zástavbu

Existujúce obytné územie

Vymedzenie:

- existujúca obytná zástavba obce vrátane prieluk, s výnimkou plôch so špecifickou reguláciou – existujúceho výrobného a rekreačného územia

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v rodinných a bytových domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- základná občianska vybavenosť (služby, maloobchodné prevádzky)
- plochy športu
- verejná zeleň
- vyhradená zeleň, cintorín
- drobná výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov (remeselné prevádzky) v rámci rodinných domov
- trvalé trávne porasty, nelesná drevinová vegetácia, vodný tok

Neprípustné funkčné využitie:

- nepoľnohospodárska a živočíšna výroba s negatívnymi a rušivými vplyvmi (okrem drobného chovu)
- skladové plochy a plochy technických zariadení (okrem nevyhnutného vybavenia)

Podiel hlavnej funkcie:

- neurčený

Ďalšie ustanovenia:

- zachovanie plôch športu (dopravné ihrisko), verejnej a vyhradenej zelene, cintorína v pôvodnom rozsahu

Existujúce výrobné územie – plocha so špecifickou reguláciou R–A

Vymedzenie:

- existujúci výrobný a skladový areál spol. Agronatural na južnom okraji obce

Hlavná funkcia:

- **nepoľnohospodárska výroba**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- poľnohospodárska výroba, vrátane živočíšnej výroby
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- skladové plochy (logistické prevádzky) a plochy technických zariadení miestneho významu
- zariadenia na zber, zneškodňovanie a zhodnocovanie odpadu miestneho významu
- občianska vybavenosť (výrobné a remeselné služby)
- odstavné plochy

Nepripustné funkčné využitie:

- bývanie
- priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie
- logistické prevádzky nadlokálneho významu

Existujúce rekreačné územie – plocha so špecifickou reguláciou R–B

Vymedzenie:

- existujúci športový areál s komplexom krajinnej zelene pri Žitave

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **rekreačné územie**

Hlavná funkcia:

- **šport a rekreácia v krajine**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- trvalé trávne porasty, lesná vegetácia, nelesná drevinová vegetácia, vodný tok
- drobné objekty – oddychové altánky, posedenia, požičovne športových potrieb, bufet
- ihriská – tenisové, tréningové, viacúčelové
- odstavné plochy

Nepripustné funkčné využitie:

- výstavba objektov trvalého charakteru okrem existujúcich
- všetky ostatné funkcie

Regulácia funkčného využitia pre územie bez predpokladu lokalizácie zástavby

Ide o plochy poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu mimo zastavaného územia obce bez predpokladu lokalizácie zástavby. Využitie tohto územia sa riadi zásadami stanovenými v Krajinnoekologickom pláne obce Slepčany. Vymedzené boli 4 homogénne celky, tzv. krajinnoekologické komplexy s ekvivalentnými vlastnosťami krajinných zložiek, meraných špecifickými ukazovateľmi (p. Metodika SAŽP, 2001). Pre jednotlivé krajinnoekologické komplexy bolo definované vhodné, prípadne aj podmiennečne vhodné a nevhodné využitie.

KEK A

Vymedzenie / charakteristika:

- Oráčinová krajina na riečnej nive

Vhodné využitie:

- poľnohospodárska výroba na ornej pôde, trvalé trávne porasty, vodné toky, lesné hospodárstvo (bez holorubov), nelesná drevinová vegetácia

Podmiennečne vhodné využitie:

- zariadenia a stavby technickej vybavenosti, vrátane energetických zariadení na zhodnocovanie obnoviteľných zdrojov energie

KEK B

Vymedzenie / charakteristika:

- Oráčinová krajina na svahoch pahorkatiny, miestami s prejavmi erózie

Vhodné využitie:

- poľnohospodárska výroba na ornej pôde, trvalé trávne porasty, vodné toky, lesné hospodárstvo (bez holorubov), nelesná drevinová vegetácia, vodné toky a plochy

Podmiennečne vhodné využitie:

- rekreačné využitie krajiny

KEK C

Vymedzenie / charakteristika:

- Krajina s trvalými kultúrami, na svahoch pahorkatiny s vhodnou expozíciou

Vhodné využitie:

- trvalé kultúry – vinohrady na malých honoch, ovocné sady, záhrady, nelesná drevinová vegetácia, lesné plochy, trvalé trávne porasty

3.2 Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia

Stanovujú sa záväzné zásady pre umiestňovanie občianskej vybavenosti:

- umiestňovanie zariadení dennej potreby realizovať v primeranej pešej dostupnosti v záujme vytvárania podmienok pre základnú obsluhu všetkých obyvateľov
- dobudovanie vybavenostného centra v ťažiskovej časti obce – na Žitavskej ul.
- rekonštrukcia objektov základnej školy a materskej školy
- usmerňovať rozvoj služieb v obytnom území tak, aby nedochádzalo k negatívnemu pôsobeniu na kvalitu obytného prostredia
- v prípade výstavby zariadení sociálnej infraštruktúry je potrebné zablokovať výstavby pre verejnoprospešné stavby

3.3 Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia

Z hľadiska umiestnenia verejného dopravného vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať existujúce koridory nadradenej dopravnej infraštruktúry – ciest II. a III. triedy, železnice
- rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty II. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 12(11,5)/50, resp. MZ 8,5/50 a vo funkčnej triede B2 a v kategórii C 9,5/70 mimo zastavaného územia
- rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty III. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50, resp. MOK 7,5/40 a vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia
- doplnenie komunikačného systému obce o novonavrhané prepojenia miestnych komunikácií
- vybudovanie výbočísk pri autobusových zastávkach v zmysle STN 73 6425
- prestavba miestnych komunikácií funkčnej triedy C2 a C3 na kategóriu minimálne MO 7,5/40 (C2) a MO (MOK) 7/30 (C3); pokiaľ to neumožňujú priestorové pomery výnimočne na kategóriu MO 5/30
- navrhované nové komunikácie funkčnej triedy C3 vybudovať v kategórii MO 7/30, komunikácie funkčnej triedy D1 v kategórii MOU 6,5/20, MOU 5,5/20
- na slepých uliciach dlhších ako 100 m vybudovať obratiská
- doplniť plochy statickej dopravy vo vyznačených lokalitách (podľa grafickej časti)
- dobudovanie a rozšírenie chodníkov na Žitavskej ul. v zmysle STN 73 6110
- zabezpečiť prepojenie prostredníctvom cyklistických trás s obcou Nová Ves nad Žitavou

3.4 Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného technického vybavenia

Z hľadiska umiestnenia verejného technického vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať koridory existujúcich vodovodov a prírodného potrubia vody
- riešiť zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu v súlade s urbanistickou koncepciou – rozšíriť vodovodnú sieť o rozvody v navrhovaných nových uliciach
- nové vodovodné potrubia v maximálnej miere zokruhovať s existujúcimi potrubiami a umiestňovať ich do verejných priestranstiev
- vybudovať splaškovú kanalizáciu v celej obci
- zabezpečiť čistenie splaškových vôd z kanalizácie v čistiarni odpadových vôd Vráble
- vybudovať prepojovacie potrubie splaškovej kanalizácie Slepčany – Nová Ves nad Žitavou
- trasy nových kanalizácií a zariadenia na nich umiestňovať do verejných priestranstiev
- čerpacie stanice splaškových vôd umiestňovať mimo komunikácie
- odvod dažďovej vody z komunikácií riešiť vsakovaním do terénu
- rekonštruovať dažďové rigoly v uliciach obce a vybudovať dažďový rigol na Brezovej ul.
- väčšie spevnené plochy (nad 200 m²) budovať s priepustným povrchom (zo zatravnovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby)
- rešpektovať koridory existujúcich vedení elektrickej energie
- zabezpečiť zásobovanie rozvojových plôch č. 2 a 3 z novej trafostanice TS-X
- zvýšenie výkonu existujúcich trafostaníc TS 064-1 a TS 064-2
- sekundárne (NN) rozvody a domové prípojky v nových rozvojových lokalitách realizovať formou káblových vedení, uložených do zeme
- rešpektovať koridory existujúcich plynovodov
- plynofikovanie nových lokalít uskutočňovať predĺžením, alebo vysadením nových odbočiek plynovodov
- nové strednotlakové plynovody realizovať z materiálu PE stredne ťažkej rady
- rešpektovať trasy telekomunikačných káblov a zariadenia telekomunikačnej infraštruktúry
- trasy nových a rekonštruovaných rozvodov miestnej telekomunikačnej siete riešiť zemným vedením
- nové vysielacie zariadenia (s výnimkou WiFi vysieláčov) neumiestňovať v zastavanom území obce, ani v rámci jeho navrhovaného rozšírenia

3.5 Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrohistorických hodnôt

Nesporné historické a kultúrne hodnoty majú viaceré architektonické pamiatky a solitéry, ktoré je potrebné zachovať a chrániť:

- kostol sv. Jána Nepomuckého, rímskokatolícky, postavený v rokoch 1880 – 81, v neoklasicistickom slohu
- kaplnka sv. Sebastiána
- kaplnka Panny Márie
- kaplnka sv. Jozefa z r. 1778
- socha sv. Urbana, vo viniciach
- technická pamiatka Züngov, hať so stavidlom. Technickú pamiatku je potrebné rekonštruovať; súčasťou rekonštrukcie je aj zavodenie mlynského kanála.

Z hľadiska ochrany archeologických nálezov a nálezísk v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku je potrebné aby investor, resp. stavebník každej stavby vyžadujúcej si zemné práce si od krajského pamiatkového úradu v jednotlivých stupňoch územného a stavebného konania vyžiadal konkrétne stanovisko ku každej pripravovanej stavebnej činnosti, vzhľadom k tomu, že stavebnou činnosťou resp. zemnými prácami môže dôjsť k porušeniu archeologických nálezov a nálezísk. V prípade nevyhnutnosti vykonať záchranný archeologický výskum ako predstihové opatrenie na záchranu archeologických nálezísk a nálezov rozhoduje o výskume podľa § 37 pamiatkového zákona Pamiatkový úrad SR.

3.6 Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie, ochranu a využívanie prírodných zdrojov, ochranu a tvorbu krajiny, vytváranie a udržiavanie ekologickej stability

Zásady pre vytvorenie územného systému ekologickej stability (ÚSES)

V zmysle návrhu systému ekologickej stability je nutné rešpektovať / dobudovať navrhované prvky ÚSES, tak aby plnili požadované funkcie biocentra, biokoridoru alebo interakčného prvku:

- biocentrum regionálneho významu rBC Vodná nádrž Slepčany
- biocentrum miestneho významu mBC Slepčanský Háj
- biocentrum miestneho významu mBC Les pri Žitave
- biocentrum miestneho významu mBC Lúky pri Drevenici

- biokoridor regionálneho významu rBK Žitava
- biokoridor regionálneho významu rBK Čerešňový potok
- biokoridor regionálneho významu rBK Drevenica
- biokoridor miestneho významu mBK Mlynský kanál
- biokoridor miestneho významu mBK Žitava – Širočina
- interakčné prvky plošného a líniového charakteru: sprievodná vegetácia poľných ciest, líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde (okrem biokoridorov), tradičné maloplošné vinohradnícke hony s rozptýlenou drevinovou vegetáciou a ohraničené trvalými trávnyimi porastami a stromoradiami, menšie remízky a ostrovčeky zelene na poľnohospodárskej pôde, plochy cintorína a verejnej zelene v zastavanom území obce

Zásady starostlivosti o životné prostredie a pre aplikáciu ekostabilizačných opatrení

- opatrenia na ochranu pred veternou eróziou aplikovať na veľkablokových pôdnych celkoch ich rozčlenením líniovou zeleňou
- opatrenia proti vodnej erózii prioritne aplikovať na svahoch s väčším sklonom, ktoré sú najviac exponované účinkom vodných procesov. Opatrenia zahŕňajú optimalizácie agrotechnických postupov – orba po vrstevnici, zvýšenie podielu viacročných krmovín a ozimín na ornej pôde a zvýšenie podielu bezorbového obrábania pôdy.
- postupne revitalizovať existujúce a zakladať nové pásy zelene, stromoradia a aleje, s prihliadnutím na priebeh parcelných hraníc a tieto návrhy následne premietnuť do pozemkových úprav.
- polia v blízkosti vodného toku, ktoré sú počas povodní zaplavované, zatrávniť na lúky s prirodzeným druhovým zložením, s dôrazom na posilnenie diverzity rastlinných druhov
- vytvorenie nárazníkových pásov pozdĺž vodnej nádrže Slepčany a vodných tokov Drevenica, mlynský kanál – nárazníkové pásy – mali by byť široké minimálne 10 – 15 m, zatrávnené a ponechané na sukcesiu (zarastanie drevinami a krovinami); hlavnou funkciou pásu je retencia vody a živín, spomalenie odtoku, eliminácia znečisťovania vody
- výsadba pásu (nepriepustnej línie) izolačnej zelene okolo plôch výroby a pozdĺž cesty II. triedy, ktoré eliminujú ich negatívne vplyvy na obytné prostredie
- revitalizácia verejnej zelene na Žitavskej ulici a parkovej zelene v centre obce (pri kostole)
- revitalizácia (zavodnenie) mlynskeho náhonu Züngov
- v nových hlavných obytných uliciach funkčnej triedy C3 rezervovať priestor pre výsadbu aspoň jednostrannej líniovej zelene

- vo vyznačených lokalitách (v grafickej časti), na ktorých sú navrhované prvky systému ekologickej stability (regionálne a miestne biokoridory, biocentrá, interakčné prvky) zabezpečiť zmenu využitia PPF z ornej pôdy na trvalé trávne porasty, resp. lesné porasty
- v oblasti odpadového hospodárstva zriadiť kompostovisko a zberný dvor

3.7 Vymedzenie zastavaného územia obce

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje územný plán obce Slepčany zastavané územie obce tak, že obsahuje existujúce zastavané územie vymedzené súčasnou hranicou zastavaného územia a časti rozvojových plôch č. 1, 2 a 3, zasahujúce mimo súčasné zastavané územie obce.

3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo cesty II. triedy definované v šírke 25 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce (v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.)
- ochranné pásmo cesty III. triedy definované v šírke 20 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce (v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.)
- ochranné pásmo železnice (regionálnej dráhy) definované v šírke 60 m od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 m od hranice obvodu dráhy (v zmysle zákona o dráhach č. 164/1996 Z. z.)

Z hľadiska ochrany trás nadradeného technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma elektroenergetických vzdušných vedení (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
  - vonkajšie vedenie 22 kV – 10 m
  - zavesené káblové vedenie 22 kV – 1 m
  - vodiče so základnou izoláciou – 4 m

- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36):
  - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásmo plynovodu (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 56) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - 8 m pre plynovody s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm,
  - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
  - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
- bezpečnostné pásmo plynovodu (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 57) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - 150 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 500 mm,
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z.
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z.:
  - 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia do 500 mm)
  - 2,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia nad 500 mm)
- ochranné pásmo vodných tokov vymedzujúce pobrežné pozemky pre výkon správy toku v šírke do 10 m od brehovej čiary, resp. od vzdušnej a návodnej päty hrádze

v prípade vodohospodársky významných tokov (Žitava, Drevenica, Čerešňový potok) a v šírke do 5 m pri drobných vodných tokoch, v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z. z.

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať hygienické ochranné pásma:

- pásmo hygienickej ochrany cintorína – 50 m (v zmysle zákona č. 470/2005 Z. z. o pohrebníctve)

3.9 Plochy pre verejnoprospešné stavby, pre vykonanie delenia a sceľovania pozemkov a pre asanáciu

Územný plán obce Slepčany vymedzuje plochu pre verejnoprospešné stavby plošného charakteru:

- plocha pre zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu (kompostovisko) a zberný dvor

Predpokladáme, že k deleniu a sceľovaniu pozemkov dôjde na všetkých plochách vymedzených ako rozvojové plochy. Na plochách navrhovaných pre bývanie dôjde k deleniu parciel z dôvodu potreby vymedzenia plôch pre verejné komunikácie. Na plochách navrhovaných pre výrobu a ostatné funkcie predpokladáme najmä sceľovanie pozemkov vzhľadom na potrebu vytvorenia plôch väčších rozmerov. Nakoľko územný plán obce Slepčany nie je riešený s podrobnosťou územného plánu zóny, nie je možné bližšie určiť parcely, ktorých sa proces delenia a sceľovania bude dotýkať. Tieto parcely určia podrobnejšie stupne projektovej dokumentácie.

Územný plán obce Slepčany nevymedzuje žiadne plochy pre asanácie.

3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb

V zmysle § 108, ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov a nálezov Ústavného súdu SR č. 217/2002 Z.z. územný plán obce vymedzuje verejnoprospešné stavby, pre ktoré je možné vyvlastniť pozemky a stavby za účelom zabezpečenia verejnoprospešných služieb a verejného technického vybavenia územia podporujúceho rozvoj územia a ochranu životného prostredia.

Územný plán obce Slepčany určuje zoznam verejnoprospešných stavieb v nasledovnom rozsahu:

- VD1: miestne komunikácie pre dopravnú obsluhu rozvojových plôch č. 1, 2, 3, 4, vrátane inžinierskych sietí (vodovod, splašková kanalizácia, plynovod, elektrické rozvody NN, telekomunikačné rozvody)

- VD2: rekonštrukcia / rozšírenie existujúcich miestnych komunikácií, vrátane rekonštrukcie inžinierskych sietí
- VD3: cyklistické / cykloturistické trasy – vyznačenie po existujúcich komunikáciách
- VD4: odstavné plochy – na Žitavskej ul.
- VD5: chodník na Žitavskej ulici a jeho predĺženie
- VT1: trafostanica TS-X
- VT2: elektrické vedenie VN 22 kV k navrhovanej trafostanici TS-X
- VT3: rekonštrukcie a intenzifikácie existujúcich trafostaníc
- VT4: prepojovacie potrubia splaškovej kanalizácie – Slepčany – Nová Ves nad Žitavou
- VT5: dažďový rigol na Brezovej ul.
- VT6: stoky splaškovej kanalizácie v existujúcich uliciach s následnou rekonštrukciou vozovky
- VT7: revitalizácia mlynského kanála (zavodnenie)
- VP1: plocha pre zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu (kompostovisko) a zberný dvor

Verejnoprospešné stavby a plochy pre umiestnenie verejnoprospešných stavieb sú zakreslené vo výkrese č. 02. Umiestnenie verejnoprospešných stavieb v grafickej časti je len orientačné, presné vymedzenie pozemkov pre ich lokalizáciu bude predmetom riešenia podrobnejších stupňov projektovej dokumentácie.

3.11 Vymedzenie častí územia pre podrobnejšie riešenie na úrovni zóny

V zmysle § 11 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov môže územný plán obce vymedziť plochy, pre ktoré bude nutné obstaráť dokumentáciu nižšieho stupňa (územný plán zóny).

Spracovanie podrobnejšej dokumentácie pre umiestňovanie objektov – územného plánu zóny, prípadne urbanistickej štúdie, je potrebné pre navrhované rozvojové lokality č. 2, 3, 4. Pri výstavbe v prielukách sa spracovanie podrobnejšej dokumentácie nevyžaduje.